

A BERKESDI FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024.

Halász Barna

igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	4
Jogszabályi háttér	4
A Berkesdi Fekete István Általános Iskola küldetésnyilatkozata	6
A Berkesdi Fekete István Általános Iskola jövőképe	7
Iskolánkról	8
NEVELÉSI PROGRAM	10
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink	16
Kulcskompetenciák fejlesztése	21
Közösségfejlesztés	25
A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	30
Az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai	36
Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	39
Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	42
Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	43
Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	44
Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	45
A gyermek- és ifjúságvédelmi munka várható eredménye:	46
A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	46
Olvasóvá nevelési program	49
A közlekedésre neveléssel összefüggő feladatok	50
Egészségnevelési program	51
Helyzetelemzés	52
Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:	53
Környezeti nevelési program	61
Konkrét célok és feladatok	65
Tanulásszervezési és tartalmi keretek a környezetnevelés területén	66
Az iskolai környezet, mint a környezetnevelés fontos színtere	73
Német nemzetiségi nyelvoktatás	81
A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése	82
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése oktatása	83
A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése	90
A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek	90

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	93
Az iskolába való felvétel és átvétel	96
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	98
Az egyes évfolyamokon a törvény által előírt kötelező és választható órák alapján összeállított óraterv	98
A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	101
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	102
Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	102
A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	103
A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése	104
VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	106
A tanulók tanulmányi munkájának értékelése	106
Írásbeli számonkérések	111
A félévi és év végi felmérések megírásának rendje	114
A tanuló értékelése, ha más iskolából vagy magántanulóként vagy külföldről érkezik az iskolába	115
A készségtárgyak értékelése	115
A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	116
Magatartás, szorgalom értékelése	117
Jutalmazás	123
Büntetés	124
A tanulók továbbhaladása	126
A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	126
Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	127
A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációjára alkalmazott tevékenységeink	128
Oktatási Hivatal által meghatározott mérések	135
Ügyeletesek	136
Az otthoni felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	137
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	139
Mellékletek	140
Legitimációs záradék	141

BEVEZETÉS

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírásokat vettük figyelembe:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.)
- A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet
- Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

A BERKESDI FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA KÜLDETÉSNYILATKOZATA

„ Az iskola dolga,

hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,

hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére

és az alkotás izgalmára,

hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,

és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

Iskolánkban minden dolgozó személyes felelőssége, hogy esélyt teremtsen arra, hogy mindenki tehetségének, adottságának megfelelő oktatásban részesüljön.

Ennek megfelelően fontosnak tartjuk:

- a tanulók egyéni eltéréseinek különbözőségeinek felismerését, differenciált fejlesztését,
- alapkészségek és képességek jó színvonalú megalapozását,
- szeretetteljes légkör biztosítását, a korlátok és a szabadság ésszerű rendszerének működtetésével,
- idegen nyelv elemi kommunikációs szintjének megszilárdítását (német nyelv),
- a tehetséggondozás színterén a minél jobb eredmény elérésére való törekvést,
- a tanulók felkészítését a középfokú oktatásra, a megfelelő pályaválasztás segítségét.

Pedagógiai tevékenységünk fontos része, hogy kialakítsuk tanítványainkban a környezettudatos magatartásra, az egészséges életmódra való igényt. Legyen számukra fontos a társadalmilag elfogadott értékek, a hagyományok, a nemzeti kultúra átadása és ápolása.

Célunk a partnerközpontú szemlélet kialakítása: pedagógusoknak a szülőkkel, a diákokkal és más partnerekkel való szoros együttműködése. Szeretnénk diákjainkat örülni tudó, embertársaik felé tiszteletet és toleranciát mutató emberekké nevelni.

"Azokért élünk, akiket szeretünk, azokért, akik igaznak tartanak.
A jövőnek élünk: a szépért s jóért, amit tehetünk."

/Széchenyi István/

A BERKESDI FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA JÖVŐKÉPE

Iskolánk továbbra is el kívánja látni a beiskolázásába tartozó iskoláskorú gyerekek nevelését, oktatását. Adottságaink lehetővé teszik, hogy igény esetén más körzethez tartozó gyerekeket is fogadjunk.

A pedagógusok folyamatos képzésével, a magas színvonalú pedagógiai munka megvalósításával biztosítjuk tanulóink számára az optimális fejlődés lehetőségét. Arra törekszünk, hogy tanulóink évfolyamismétlés nélkül, képességeiknek megfelelő szinten teljesítsék tankötelezettségüket.

Fontosnak tartjuk, hogy megőrizzük intézményünk nyitottságát, bővítsük partner kapcsolatainkat.

Az iskolai oktatás a pedagógus és a tanuló együttes munkája. A közös munkában irányító szerepe a pedagógusnak van, de fontos a szülői háttér, a velük való együttműködés. A pedagógusok és szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni.

Bízunk benne, hogy iskolánk jövője nyitott. A rendelkezésre álló humán-pénzügyi források függvényében az elkövetkező években a bennük folytatott pedagógiai munka betölti szerepét. Helyben és a körülötte levő kisebb falvakban továbbra is a kultúra közvetítője, központja lesz és így segít megtartani a fiatal nemzedéket, s ez által újabb generációk kerülnek az iskolánkba.

„A világ olyanná válik, amilyenné az ifjúságot neveljük” (Jókai Mór)

ISKOLÁNKRÓL

Berkesd község a Dunántúl délnyugati részén Baranya megyében található a Mecsek hegységtől keletre. A megyeszékhely, Pécs városától 15 km-re délkeletre. Iskolánk beiskolázási körzetéhez tartozik Berkesd, Ellend, Pereked, Szilágy községek, valamennyi Berkesddel határos szomszédos falu.

Iskolánk 8 osztályos általános iskola. A tanulók száma jelenleg 86, az iskolában ez a létszám viszonylag állandó. Iskolánkban német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, valamennyi beíratott tanuló részt vesz a programban.

A sajátos nevelésű igényű tanulókat integráltan oktatjuk.

Iskolánk tárgyi feltételei adottak ahhoz, hogy megfeleljünk az oktató nevelő munka elvárásainak. Természettudományos, művészeti, informatikai szaktanteremmel, valamint könyvtárral rendelkezünk. A tantermek bútorzata új, a tanulóasztalok a különböző, korszerű módszerek alkalmazásának megfelelően variálhatóak. Tantermeink tágasak, világosak, négy teremben interaktív táblák segítik az oktatást, egy teremben okostábla, valamint 3 teremben projektor áll a rendelkezésre. Az aulát a sok növény otthonossá teszi, rossz idő esetén tanulóink itt töltik a tanórai szüneteket. A füves, bekerített udvaron jó idő esetén kint tartózkodnak tanulóink. A mindennapos testnevelést a szomszédos művelődési házban, ill. az iskola melletti sportpályán tudjuk megvalósítani.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek

fejlesztését, ugyanakkor tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását is.

Iskolánkba a vidéki tanulókat iskolabusz szállítja. A délutáni programok lehetővé teszik, hogy a tanulók a szülői igények szerint 18óraig az iskolában tartózkodhatnak.

Iskolánknak hosszú múltja alatt többször változtak falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberségre és tudásra nevelni a felcseperedő nemzedéket!

NEVELÉSI PROGRAM

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A Berkesdi Fekete István Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

Minden gyermek egyaránt fontos.

Továbbra is szegregációmentes tanítást végzünk. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Az esélyegyenlőség megteremtésére törekszünk, emellett tehetséges tanulóinkat is továbbfejlesztjük. Fel kell ismernünk a gyermekek adottságait, helyzeteket, lehetőségeket kell teremtenünk a tanulóknak képességeik kibontására.

Pedagógiai munkánk során előtérbe helyezzük mindazt a tevékenységet, módszert, eljárást, ami leginkább szolgálja a gyermekek javát.

Ennek keretében

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyermeket bevonjuk saját iskolai életünk megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémájában,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,

- szülő és nevelő
- nevelő és nevelő között.

A tanulók teljes személyiségének fejlesztése, korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása, bővítése.

A gyermekeket cselekvéseiből ismerhetjük meg igazán, és cselekvéseik befolyásolásával fejlesztjük. Szeretnénk elérni, hogy mind tanórán, mind tanórai és iskolán kívüli foglalkozások során is gyarapodjanak a gyermekek használható tudásban, műveltségben, intelligenciában, fizikai erőben, egészségben és neveltségben. Érvényre kell juttatnunk a mai kornak megfelelő pedagógiai ráhatás elvét a tanulókkal való foglalkozások során, valamennyi tevékenységet illetően.

Korszerű tanítási módszereket alkalmazunk. Fenntartói segítséggel korszerű tanulási környezetet alakítunk ki. Partnerként segítünk eligazodni az információ áradatban. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola nevelő-oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- a tanulók tanórán kívül szerzett információit felhasználjuk, pozitív esetben megerősítést, ellenkező helyzetben kritikus érvelést alkalmazunk.

- Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- differenciált tanulásszervezéssel a képességfejlesztést optimalizáljuk.
- Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - felismerni, megelőzni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására.

Szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

Szülőkkal való együttműködés elve

Iskolánk – elsősorban a szülőkkal ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint a falvak érdeklődő lakosai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a környezetünkben található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle rendezvényeken.

Arra törekszünk a családokkal egységben, hogy kialakítsuk azokat a képességeket, melyek révén tanulóink a társadalomban élni tudó, önálló, sikerorientált

személyiséggé válhatnak. Tudatosítjuk tanulóinkban a környezettudatos viselkedést. Meg akarjuk értetni a tanulókkal, hogy az embereket érő káros hatásokért az emberek a felelősek, tehát a környezetvédelem egyéni felelősség is. Felhívjuk a figyelmet a kritikus fogyasztói magatartásra, a fenntartható fogyasztás elterjesztése érdekében. Bemutatjuk a tanulóknak, hogyan válhat életük részévé a kultúra, s ezzel választási lehetőséget is felkínálunk nekik saját életvitelük formálásához. Tudatosan irányítjuk a figyelmüket az egészséges életvitelre, a káros szokások elutasítására, balesetek megelőzésére.

Azt kívánjuk elérni, hogy tanulóink az egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten feleljenek meg a követelményeknek.

El kívánjuk érni, hogy tanulóinkban alakuljon ki határozottabb elképzelés saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően. Rendelkezzenek olyan emberi értékekkel, szociális képességekkel, egyéni életviteli szokásokkal, melyek révén humánus személyiségekké válhatnak.

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,

- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,

- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Új szokások kialakítását, meglevő jó szokások megőrzését célzó, beidegző módszerek	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés.

- Ösztönzés.

2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében.
	- Tények és jelenségek bemutatása.	
	- Műalkotások bemutatása.	- A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
	A nevelő személyes példamutatása.	
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról.
	- A tanulók önálló elemző munkája.	- Vita.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATAINK

Tudatában vagyunk annak, hogy a gyermek személyiségét számtalan tényező alakítja, befolyásolja. Az iskola pedagógiaileg átgondolt, tudatos személyiségfejlesztő tevékenysége arra hivatott, hogy képviselje és erősítse, szükség esetén kialakítsa az egyetemes, társadalmilag elfogadott személyiségjegyeket, erősítse a család pozitív irányú törekvéseit, gyengítse a környezetünkben, társadalomban folyamatosan vagy alkalmanként megjelenő, a nemes emberi értékeket megkérdőjelező, vagy ellene ható tényezők hatásait.

Ennek értelmében arra törekszünk, hogy úgy tükrözzük a társadalmi élet valós tartalmait a tanulók számára, hogy azok ne csak a napi valóság szintjén jelenjenek meg. Igyekszünk kiszűrni és közvetíteni azokat a tartós és kíváncsú, nemzeti, európai és összemberi értékeket és tendenciákat, amelyek segíthetnek abban, hogy gyermekeink maguk és környezetük számára hasznos, humanista szemléletű, művelt, kreatív, testileg, lelkileg egészséges személyiséggé fejlődjenek.

A gyermekeknek azt igyekszünk nyújtani, ami fejlődésüknek leginkább megfelel. Ekkor válik a nevetés kooperációvá és mind a gyermek, mind a pedagógus számára örömteli eseménnyé.

Teret nyújtunk a tanulók aktív életmegnyilvánulásainak, melyek által a környezetükkel kapcsolatba léphetnek. Így lehetővé válik, hogy a gyermek értelmet találjon az életben, megtapasztalja azt, hogy egy közösséghez tartozik, és hogy jelenléte fontos embertársai számára.

A személyiségfejlesztés módszereit úgy választjuk meg, hogy önmagában is a személyiségfejlesztés irányába hasson, mutasson példát a helyes emberi kapcsolatokra.

A következő eljárásokat tarjuk alkalmazhatónak:

- a gyermekekkel foglalkozók példamutatása
- a pozitív gyermeki megnyilvánulások támogatása, elismerése, példaként kezelése
- tényleges és mesterségesen teremtetett helyzetek életkori sajátosságoknak megfelelő feldolgozása (a tanulók véleményének provokálása, vitalehetőségek biztosítása, következtetések levonása, stb.)
- türelmes meggyőzés

- tartalmában, formájában jelentős hatások megteremtése (pl.: ünnepi rendezvény, különböző akciók, tanári szituációk, stb.)
- a szélsőséges megnyilvánulások következetes elutasítása, végső szükség esetén adminisztratív intézkedésekkel történő megakadályozása.

Személyiségfejlesztésünknek át kell hatnia teljes tevékenységünket, amelynek nem szabhatnak gátat az iskola falai. Személy szerint mindannyian felelősek vagyunk érte, de különleges szerepet vállalnak ebben a tevékenységben az osztályfőnökök. Nekik saját csoportjukban naprakész ismeretekkel kell rendelkezniük az egyes tanulók személyiségéről. Ezért helyzetelemzéseket végeznek, meghatározzák az adott időszak kiemelt irányait, tájékoztatják erről kollégáikat, szükség esetén konkrét segítséget kérnek munkatársaiktól.

A személyiség egyes jegyeit akkor tekintjük kialakultnak, ha azok automatikusan működnek. Ennek az előfeltételének a tapasztalatszerzést, a tudatosítást és a gyakorlást tartjuk.

Abból indulunk ki, hogy az ember személyisége igen sokrétű, a követendő személyiségjegyei sem azonosak. A nevelési ráhatás tartalmi kérdésiben nem törekszünk minden területen az azonosságra, a teljes egységességre. a legáltalánosabb kérdésekben azonos elveket vallunk, megközelítően egységes irányú hatást kívánunk kifejteni, más területeken az a célunk, hogy a gyermek sokfajta elfogadott irány közül az általa legkedvezőbbet választhassa.

Ezért jó, ha a pedagógus személyiségének számtalan árnyalatát a tanuló előtt láthatóvá, érzékelhetővé teszi.

Egységesek kívánunk lenni:

- az emberi jogok (az egyenlőség, az emberi méltóság, stb.)
- a törvény, a törvényesség, a demokratizmus,
- az európaiság, más népek tiszteletben tartásának, megbecsülésének,

- a humánus gondolatok és cselekedetek,
- a megaláztatás, a brutalitás elítélésének,
- a közvetlen és tágabb természeti és mesterséges környezetünk megóvása szükségességének,
- a munka, a tudomány, a tudás, az alkotó tevékenység szerepének,
- hazánk tartalmi és érzelmi elfogadásában és elfogadtatásában, az egészséges nemzeti öntudat kialakításában.

A személyiségfejlesztés különböző területein az alábbi feladatok elvégzését tartjuk célravezetőnek:

- a tanulók kognitív képességeinek fejlesztése, az értelem kiművelése
 - Minden pedagógus feladata, hogy megismertesse a tantárgyának megfelelő hatékony tanulási módokat, technikákat. Fejlessze az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességeket. kialakítsa a világ megismerésére való törekvés igényét.
- Emocionális nevelés.
 - Feladatunk a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló cselekvésre, aktivitásra készítő helyes érzelmek kialakítása
- Erkölcsi nevelés:
 - Következésképpen törekszünk az általános és alapvető erkölcsi normák kialakítására, meggyőződésessé alakítására. Probléma érzékeny, önálló felelősséggel bíró, kiegyensúlyozott személyiségű gyermekeket akarunk nevelni.
- Közösségi nevelés:
 - Megismertetjük az emberi együttélés szabályait, megvilágítjuk a társas kapcsolatok fontosságát.

Kialakítjuk az együttműködési készségüket, kulturált, udvarias magatartást és kommunikációt sajátíttatunk el.

- Akarati nevelés:
 - Minél kisebb a gyermek, annál nagyobb szerepet játszanak önértékelésében a felnőttek. Az önismeret kialakítása során az én és az én-tudat fejlesztésére törekszünk. Szeretnénk elérni, hogy minden tanuló legyen tisztában adottságaival, képességeivel, lehetőségeivel és korlátaival. Azokat helyesen ítélje meg, se alul, se felül ne értékelje önmagát. A pozitív tulajdonságokat erősítjük, a negatívokat gyengítjük. Erősítjük a kitartást, a szorgalmat, a céltudatosságot és az elkötelezettséget.
- Nemzeti nevelés:
 - arra törekszünk, hogy tanulóink megismerjék szülőhelyüket, hazájuk múltját, jelenét. Őrizzék és ápolják nemzeti hagyományainkat, kultúránkat.
- Állampolgárrá nevelés (európai polgárrá nevelés)
 - Megismertetjük tanulóinkkal iskolai jogait és kötelességeiket. Kialakítjuk az igényt, hogy a közösségben szervesen tevékenykedjenek (osztály, iskola), hogy később állampolgári jogaikkal élni tudjanak, és kötelességeiket tudják teljesíteni. Közvetítjük a tartós és kíváncsi európai és összemberi értékeket is.
- Munkára nevelés:
 - Tudatosítjuk az emberek által végzett munka fontosságát, megtanítjuk a gyermeket az önellátásra, önkiszolgálásra, környezetünk rendben tartására.
- Egészséges életmódra és családi életre nevelés:
 - Egészséges, életkornak testileg megfelelő fizikai állapotú tanulók nevelése a célunk, akik a napi iskolai feladataik után is frissnek érzik

magukat. Ezért fejlesztjük testi képességeiket, kielégítjük a testmozgás iránti igényüket. Törekszünk arra, teherbíró képességüket is fejlesszük. Megismertetjük velük az egészségvédő, balesetmegelőző lehetőségeket. Kialakítjuk iskolai napirendjüket, megszervezzük számukra a tanévet. Kiemeljük a család tagjai között létező eredményes munkamegosztás eseteit, bepillantást nyújtunk a családi gazdálkodás területeibe. Hangsúlyozzuk a család fontosságát.

- Esztétikai nevelés:
 - igyekszünk tanulóinkban kialakítani a szép iránti fogékonyságot. Hangsúlyt fektetünk az ízlés formálására, hogy ne az éppen aktuális divatnak hódoljanak tanulóink, hanem fedezzék fel saját egyéniségükhöz illő megjelenési formákat. Arra neveljük tanulóinkat, hogy igényeljék, hogy életük részévé váljon a kultúra: a képzőművészet, a zene, a tánc, az irodalom és a filmművészet. Ezért tartjuk jónak, hogy a nekik szervezett tárlat, vagy színházlátogatásokon minél nagyobb számban vegyenek részt. Értsék is a művészetet, ne váljanak sznobokká.

Sikeresnek tekintjük személyiségfejlesztő tevékenységünket, ha a tanulóink:

- betartják az iskola házirendjében megfogalmazott szabályokat,
- iskolai kötelezettségeit a pedagógus segítő, inspiráló tevékenysége mellett rendszeresen teljesíti, majd meggyőződésből rendszeresen teljesíti,
- felszólítás, rádöbbentés, megértés után törekszik az alapnormák teljesítésére,
- gondolkodása, megnyilvánulásai, cselekedetei az alapvető erkölcsi normák elfogadását jelzik,
- iskolán kívüli viselkedésében is jellemzővé válik az iskolában közvetített értékrend.

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján:

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Idegen nyelvi kommunikáció (német nyelv)

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok, táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és

előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai

életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése, fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

- További releváns kompetenciaterületek
- A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:
- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen

jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.

- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

A tanulók a közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk oktató-nevelő munkájának feladata.

Az iskolai közösségek kialakítását a nevelőmunkánk keretének tekintjük, amely elősegíti a tanulók együttélését, lehetőséget biztosít alapvető erkölcsi szokások gyakorlására, kialakítására, közvetlenül elkészít a társadalmi beilleszkedésre.

Elsődleges iskolai közösségnek az osztály-csoportokat tekintjük, de a közösségfejlesztés egyes elemeit egyéb – hosszabb-rövidebb ideig együttlévő – csoportoktól is elvárjuk.

A közösség kialakításának elemeit az alábbiakban látjuk:

- A tanulók közreműködésével közös célok meghatározása. (A célok meghatározását a pedagógus úgy irányítja, hogy hozzájuk tartozó feladatok alkalmasak legyenek a közösségszervezésre, nemes erkölcsi tulajdonságok kialakítására.)
- A feladatok meghatározása, és megszervezése az életkornak megfelelő tanulói közreműködéssel.
- A viselkedésformák kialakításában és megtartásában nagy szerepet tulajdonítunk a közösen meghatározott normarendszernek.
- A közösség feltételeinek kialakításában nagy szerepet szánunk a gyakori, különböző körülmények közötti együttléteknek (tanórai, tanórán kívüli, rendezvények, kirándulások, szórakozás, stb.)
- Az iskolához való tanulói kötődést minden eszközzel elő kívánjuk segíteni.
- Megfelelően kialakultnak tekintjük közösségeinket, ha normarendszerük szinkronban van az iskolai élet alapnormáival, és elemeinek betartása általánosnak tekinthető az osztályon vagy csoporton belül.
- Eredményünk jeleként értékeljük, ha a tanuló nem kötelező iskolai időben is szívesen van társaival, ha örömmel jön iskolába, ha az általános iskola befejezése után alkalmanként visszatér.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A kisebb, nagyobb csoportoknak olyan feladatok, célok kitűzése, amelyek megvalósítása során formálódik, alakul a közösség: kirándulás, túra, táborozás, vetélkedők, rendezvények.

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanuló közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásáig.

Eszköz és módszer:

Osztályszinten: egymás segítése, tolerancia, felelősségvállalás, alkalmazkodó képesség kialakítása beszélgetés, csapatjáték, társasjáték, kirándulás.

Iskolaszinten: a hagyományok ápolása, ünnepélyek rendezése, Fekete István napok, sport és tanulmányi versenyeken való részvétel.

Várható eredmény: kialakul a gyermekekben a közösséghez tartozás öröme és fontossága.

Harmonikus kapcsolat kialakulása a társadalmi környezettel

Feladat:

Felismertetni, hogy Magyarország is más népek közösségének tagja. Hazánk és az Európai Unió országainak megismerése: ezen országok népeivel, hagyományaival való ismerkedés. Hazánk szerepének megismerése Európában és a világban. Idegen nyelven való megszólalás képességének megalapozása.

A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

Eszköz: Német nyelv és Német népismereti tantárgy anyaga, valamint az idevonatkozó ismeretek anyanyelvből, történelemből, földrajzból és uniós projektek.

Várható eredmény: A hazánkban és a határainkon túl élő magyar népcsoportok megismerése. Az EU-ba tartozó országokkal való ismerkedés. Az idegennyelv-tanulás fontosságának megértése és eredményes tanulása.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Cél: a tanulók legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt, becsüljék meg ezeket. A másság iránti tolerancia.

Feladata: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást segítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása és ápolása.

Gyakorlatorientált tanítás a tanítási órákon.

A szűkebb és tágabb környezetükben előforduló eltérések, másságok észrevetése, tolerálása, értelmezése, megértése.

Színterek: tanórák, egyéni tapasztalatok, beszélgetések osztályközösségben, szituációs játékok.

Várható eredmény: A tanuló életkori sajátosságának megfelelően a másság feldolgozása segíti a harmonikus beilleszkedést a szűkebb és tágabb környezetbe.

Fejlett kommunikációs szint kialakítása a közösségben a közösségért.

Feladat: A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés; a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képessége álljon.

Színterek:

- tanórák
- színjátás
- DÖK összejövetel
- diákfórum
- szakkörök

Várható eredmény: Egyes témákhoz életkoruknak megfelelő szinten tudjanak hozzászólni, érvelni.

Annak elfogadása, hogy a fogyatékkal élőknek is joguk van a lehető legteljesebb életre.

Feladat: Fejleszteni a tanulóknál az idős, beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti segítőkész magatartását.

Eszköz: Osztályfőnöki órák beszélgetései, a tapasztalatok feldolgozása. Műsor és ajándékkészítés öregek napjára. Az Idősek Napközi Otthonával kapcsolatot tartunk, rendszeresen meghívjuk őket a rendezvényeinkre.

Várható eredmény: Alkalmazzák a velük szembeni tapintatos viselkedés szabályait. Akarjanak nekik, rajtuk segíteni.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

tanítási óra

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.

- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
Felső tagozatban az „Olvasóvá nevelés” és a „Múzeum pedagógia”, mint jó gyakorlat alkalmazása.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktatómunkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes tantárgyak tanítási óráin előnybe részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- A mindennapos testnevelés része, hogy alsó tagozatban tanulóink heti rendszerességgel Német nemzetiségi néptánc órákon vesznek részt.

tanórán kívüli tevékenységek

- **Hagyományőrző tevékenységek**
 - Tanévnyitó, tanévzáró,
 - Fekete István emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés január 25-én a névadó születésnapjáról, a különféle iskolai és városi, megyei szintű Fekete Istvánhoz kapcsolódó rendezvények megszervezése.
 - Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: nemzeti ünnepeinken, Nemzeti Összetartozás Napján, karácsonykor, anyák napján, gyermeknapon, pedagógusnapon, kiállítások megnyitóján, illetve a nyolcadik osztályosok ballagásakor.

- Iskolánkban a lakóhelyünkön fellelhető helytörténeti és néprajzi emlékeket tartalmazó CD található, melyet felhasználunk az ismeretek bővítésére, hagyományok ápolására.
- Minden év április utolsó napján májusfaállításhoz kapcsolódó ünnepséget szervezünk a Német Önkormányzattal együtt.
- Részt veszünk a falu Hősök napi megemlékezésén, a falu lakóival együtt ünnepelünk március 15-én.

- **Diákönkormányzat**

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 2-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

A tanulók az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogukat a DÖK-on keresztül gyakorolják:

- munkatervük szerint működnek
- véleményt nyilvánítanak a PP, az iskola munkaterve, a házi rend vonatkozásában, ifjúságpolitikai célokra pénz elosztásában.
- évente kétszer fórumot tartanak,
- szükség esetén a fórum többször is összehívható

A DÖK szervezésében kerül megrendezésre évenként a farsangi bál. A DÖK segít a kulturális programok szervezésében is.

- **Napközi otthon, tanulószoba**

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8 évfolyamon két csoportban napközi otthon és *tanulószoba* működik.

- **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.**

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból felzárkóztatásra szoruló tanulók képességeinek fejlesztésére a törvény által előírt heti felzárkóztató órakeretet biztosítani kívánjuk.
- Az 5-8. osztályokban a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk.
- 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítése a cél.
- Tehetséggondozó feladatokat szakkörök keretében is biztosítjuk a tanulók részére.

- **Sportkör**

A sportkör és szabad játékos foglalkozások a biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

- **Szakkörök**

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyi, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével –

minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója, de ismeri és elfogadja az iskola pedagógiai programját, és annak szellemében cselekszik.

- **Versenyek, vetélkedők, bemutatók**

Tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk:

Fekete István regényeiből évente megyei szintű hangos olvasó értő verseny.

A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük:

- évenként a megrendezésre kerülő Országos Fekete István Általános Iskolák Találkozójára, a Kele-napra,
- minden év októberében a Duna-Dráva NP rendezésében Fekete István életrajzi és természetismereti vetélkedőre,
- a környező települések iskolái által megrendezett versenyekre,
- a Zrínyi Ilona matematika versenyre.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesítése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes. *Az önkormányzatok lehetőség szerint támogatják a tanulók tanulmányi kirándulásait.*

- **Erdei iskola**

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó

erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. *Az erdei iskolában egy tanulócsoport vehet részt évente. Lehetőség szerint pályázunk a programokra, ill. „A Berkesdi Iskoláért Közalapítvány” lehetőség szerint támogatást nyújt a programokhoz. A szervezésben segít a Szülői Munkaközösség.*

- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás**

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A foglalkozásokon való részvétel – ha az költséggel is jár – önkéntes. *A Szülői Munkaközösség bevonásával szervezzük a programokat.*

Ha lehetséges, pályázati támogatást is felhasználunk ezekhez a foglalkozásokhoz.

- **Szabadidős foglalkozások**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi lehetőségeihez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, táborok, klubdélutánok, táncos rendezvények). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a Szülői Munkaközösség egyeztetésével szerveződik. Pályázat esetén a felmerülő költségek csökkennek.

- **Iskolai könyvtár**

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár állományát folyamatosan fejlesztjük, gondozzuk, és a falu lakosainak is hozzáférést biztosítunk. A tanulókat és a szülőket tájékoztatjuk, hogy mikor és hogyan használhatják a könyvtárat. Lehetőséget biztosítunk a pedagógiai

program szerinti tanórai foglalkozások megtartására. Biztosítjuk a könyvtári dokumentumok egyéni és csoportos használatát. (Az iskola pedagógiai programja kinyomtatva megtalálható a könyvtárban.)

Biztosítjuk a könyvtári dokumentumok kölcsönzését, beleértve a tartós tankönyvek, segédkönyvek kölcsönzését.

- **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata**

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az intézmény létesítményeit, illetve eszközeit (pl.: sportlétesítmények, könyvtár, számítógép) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI

Az osztályfőnökök feladatairól és hatásköréről irányadóak az SZMSZ megfelelő fejezetében leírtak.

Feladatok:

- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,

- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok pontos kitöltésére, és vezeti azokat: osztálynapló, törzslap, bizonyítványok, stb.
- vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket,
- előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges eszközök, IKT eszközök, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diák önkormányzati vezetőségével,
- biztosítja az osztály képviselőinek a diák önkormányzati megbeszéléseken és az évi rendes diákközgyűlésen való részvételét,
- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,
- az értekezletet megelőzően legalább 3 nappal bejegyzí javaslatát a tanulók magatartás és szorgalom jegyére,
- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel és tanulókkal kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységében,
- minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
- közreműködik a tanulók pályaválasztásában, segíti a továbbtanulásra való felkészülést,
- folyamatos figyelmet fordít osztályának dekorációjára, a faliújság karbantartására,

- figyel az osztályában a hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett tanulókra. A nevelési tanácsadó által kiadott vélemény szerint jár el.
- Folyamatosan nyomon követi és aktualizálja az osztálynaplóban a diákok adatainak változását. A tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal.

Ellenőrzési kötelezettségei:

- havonta ellenőrzi az osztályozó napló vezetését, az osztályzatokat érintő hiányosságokat. Figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, elvégzi a szükséges értesítéseket,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, ha szükséges a szülőt tájékoztatja, ha a tanuló gyengén teljesít vagy elégtelenre áll,
- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén telefonon vagy levélben értesíti a szülőket,
- az osztályozó értekezlet napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

Különleges felelőssége:

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat,
- maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat,
- bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat,
- együttműködik a családsegítő szolgálattal, ha szükséges jelez feléjük,

- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai feladatok

A beilleszkedési nehézségek gyakran járnak együtt magatartási zavarokkal. Ezért különös körültekintéssel járunk el azokkal a tanulókkal, akik valamilyen ok miatt szokatlan körülményekhez kénytelenek viszonylag gyorsan alkalmazkodni. Ezek általában első osztályba érkezéskor, osztályváltáskor, iskolaváltoztatáskor a legjellemzőbbek.

Az első osztályba lépés előkészítéséről részletes tájékoztatást nyújt az óvodából az iskolába való átmenet fejezete.

Az ***osztályváltásnál*** már iskolai tapasztalatokkal rendelkező gyermekek nehézségeit kell csökkenteni, melyben jelentős szerepe van az osztályfőnöknek, az osztályban tanító pedagógusoknak, a befogadó osztályközösségnek. Az osztályváltás okát is körültekintéssel kell kezelni, hogy segítse az új tanuló beilleszkedését.

Az ***iskolaváltás*** miatt jelentkező beilleszkedési (esetleg magatartásbeli) gondok okai igen szerteágazóak lehetnek.

Feladataink:

- Az iskolaváltás okainak, a tanuló személyiségének viszonylag gyors felderítése, a gondviselőjével történő egyeztetés.

- Az iskolai körülmények, követelmények tudatosítása a tanulóval (személyes kapcsolat létesítése).
- A közösség segítségének igénybevétele (közösségerősítő tényező is).
- A gyermek fokozott megfigyelése és szükség esetén gyors megsegítése.

Célunk minden esetben, hogy megfelelő, biztonságot nyújtó légkört alakítsunk ki a gyermekek számára, és közös erővel szüntessük meg a problémák kiváltó okait vagy tegyük elviselhetővé a következményeit.

Mivel ezek nagyon sokfélék lehetnek, a megoldáshoz intézményünknek együtt kell működnie más szervezetekkel, személyekkel is.

Beilleszkedési zavart okozhat:

- Részképeesség-zavar:

Ha a gyermek nem tud lépést tartani társaival, kudarcélményt, társaival való konfliktust eredményezhet.

- **Feladatunk** a részképeesség-zavar korai felismerése, majd szakszerű fejlesztése.
- Ennek **eszközei** a bemeneti mérés elvégzése a BGR keretein belül, később a tanítás folyamán
- A fejlesztésnél szakember (pl.: fejlesztő pedagógus, pszichológus) segítségül hívása, egyéni fejlesztő program kidolgozása és alkalmazása a szülők bevonásával.
- egyéni és közös megbeszéléssel a pedagógusok, szülők, kortárs csoport bevonása.

Magatartási nehézséget okozhat:

Helytelen családi nevelés

Feladatunk az ok feltárás: (túlzott szigor, esetleg engedékenység; tanuló helye a családban)

Eszközei:

- családlátogatás
- megfelelő nevelési módszer választása
- súlyosabb esetben családsegítő szolgálat segítségül hívása
- egyéni megbeszélés a szülővel

Nevelő-gyermek, gyermek-gyermek(ek) rossz viszonya

Feladatunk mindkét fél egyéni és közös meghallgatásával a konfliktus okának megismerése és megoldása.

Eszköze:

- megbeszélés
- következetes bánásmód
- nevelőtestületi konzultációk
- szülő bevonása
- konfliktuskezelési technikák megismertetése, alkalmaztatása
- célzott esetmegbeszélések

Mentális okok

Feladatunk a testi és lelki jelek alapján az okok feltárása és megszüntetése

Eszköze:

- egészséges személyiségfejlesztés
- tananyag beépítésével
- szakorvos és/vagy pszichológus bevonásával történő megbeszélés, esetleg kezelés;
- nevelőtestületi értekezlet, belső továbbképzés

Iskolánkban alapfeladat a **sajátos nevelési igényű tanulók** együttnevelése.

Az integrált oktatás szakmai feltételeit biztosítani tudjuk az iskolában. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében biztosított az intézményben a gyógypedagógus. A tanulóknak, szülőknek előnyt jelent ez az oktatási forma.

TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A tehetséget az alábbi módon értelmezzük:

- A tanulók egy kisebb hányada az átlagot lényegesen meghaladó képességekkel rendelkezik, ezen belül néhány területen kimagasló teljesítményre képes

E területhez tartozó képességfejlesztést kiemelkedő pedagógiai feladatunknak tekintjük.

Első lépésnek a felderítést tekintjük. Ezt valamennyien, akik a tanulóval valami módon foglalkozunk, feladatunknak tekintjük, de az információk az osztályfőnöknél gyűlnek össze, aki gondoskodik arról, hogy az egyedi fejlesztési eljárást munkatársaival kialakítsa, tudatosítsa, és eredményeit figyelemmel kísérje.

Fejlesztési eljárásainkat minden esetben a tanuló szüleinek egyetértésével szervezzük meg.

Fejlesztési eljárásaink:

- a tanórai munkában a fejlesztési igények differenciált figyelembe vétele,
- egyedi feladatok kijelölése, a végrehajtás segítése és ellenőrzése,
- a fejlesztési iránynak megfelelő tanórán- és iskolán kívüli lehetőségek felderítése és a gyermek által történő igénybevételének biztosítása, tevékenységének figyelemmel kísérése,
- a tanuló versenyeztetése,
- a pályaorientációnál az elért eredménye felhasználása,

- ha a tanuló kiemelkedő képessége, intézményünk keretein belül már nem fejleszthető, segítséget kell adni a szülőknek a továbblépés megszervezéséhez, lebonyolításához,
- iskolánkban olyan tanórán kívüli tevékenységeket biztosítunk, ahol a tanulók tehetsége kibontakozhat (szakkörök, művészeti nevelés)

TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Úgy gondoljuk, hogy a tanulási kudarcok okai igen szerteágazók lehetnek. Eredménye pedig mindig a tanuló jelentős lemaradása. Így elsődleges feladatunknak az okok felderítését, majd a megelőzést tartjuk.

Az elmaradás egyik jellegzetes oka a képességekben keresendő. Az emiatt hátrányba került tanulók részére:

- tanítási órákon lehetőséget biztosítunk a felzárkóztatásra,
- rendszeres felzárkóztató foglalkozásokat (korrepetálásokat) szervezünk az alsó tagozatban az osztályhoz rendelt órakerettel, a felsőben az igényeknek megfelelően változó órakerettel. A felzárkóztatás tartalma: a tanulást elősegítő képességek (olvasás, matematikai alpműveletek),
- igénybe vesszük a pedagógiai tanácsadó intézetek (pl. nevelési tanácsadó) diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységét,
Törekszünk a helyben lebonyolított szűrővizsgálatokra.

- A pszichés okok miatt bekövetkező lemaradások kezelését enyhébb esetben testületi összefogással, súlyosabb esetben szakemberek igénybevételével tervezzük.

Ebben segítséget nyújt az iskolapszichológus tevékenysége

- A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezése esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést.

SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a tanulók esélyegyenlőségét kívánjuk enyhíteni. Szükségesnek tartjuk a területre vonatkozó naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk a gyermekvédelmi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről.

Táboroztatási tevékenységünkben is megjelenik a szociálisan hátrányos helyzetűek támogatása.

Kapcsolatot építünk ki különböző segélyszervezetekkel, alapítványokkal.

Ha tudomásunkra jut, hogy valamelyik gyermek folyamatos étkeztetése, vagy egyéb alapvető ellátása nem biztosított, intézkedéseket teszünk ennek megoldására. (Az intézkedés lehet: a család körülményeinek feltárása, napközis vagy menzás elhelyezés, önkormányzati segítség. Elősegítjük, és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg, és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyekkel a családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud (könyvtár, művelődési ház, iskolai kommunikációs lehetőségek, stb...))

Motiváljuk a szülőket, hogy szociális gondjaik enyhítésére vegyék igénybe napközis-és tanulószobai szolgáltatásunkat.

Az iskola az alábbi szociális szolgáltatásokat az alábbi feltételekkel biztosítja:

Szociális szolgáltatás:

- diákétkeztetés: napközis ellátás, háromszori étkezés, menza
- tanszersegély
- integrációs felkészítés

A szociális szolgáltatások, kedvezmények a törvény szerint járnak. Integrációs felkészítés a törvényi kiírás szerint történik. Tanszersegélyt a kisebbségi önkormányzatok adják tanév elején.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolánk alapvető feladatának tekinti a gyermek- és ifjúságvédelem ellátását, a tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárását, és pedagógiai eszközökkel a káros hatások megelőzését, ellensúlyozását.

A gyermekvédelem feladata:

- a hátrányos helyzetben lévő és veszélyeztetett tanulók felderítése, a veszélyeztetettséget okozó körülmények megállapítása és nyilvántartásba vétele, szükség esetén intézkedés a megfelelő szerveknél.
- figyelemmel kísérni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, tanulókat,
- a tanulók személyes gondjainak feltárása, pedagógiai eszközökkel történő segítése,
- családlátogatás és kapcsolattartás a szülőkkel,

Szervezési feladatai:

- előadások szervezése a tanulókat érintő témakörökben,
- szabadidős tevékenységek ajánlása,
- egész napos bent tartózkodás lehetősége az iskolában,
- rendhagyó osztályfőnöki órák tartásához szakemberek meghívása,
- egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése,
- tájékoztató kiadványok terjesztése,

- IKT eszközök használata, egy-egy téma feldolgozásához.

Társadalmi szervezetek bevonása a munkába:

- rendőrség (bűnmegelőzési és KRESZ oktatás)
- körzeti védőnő és háziorvos bevonása (családi értékekre való felkészítés és nevelés)

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI MUNKA VÁRHATÓ EREDMÉNYE:

- eredményesnek tekinthető, ha sikerül a tanulók életvitelében, életmódjában, szabadidejük eltöltésében hasznos változásokat tennünk,
- ha eredményes prevenciós munkát végzünk,
- ha hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozást megvalósítjuk,
- ha sikerül a szülőkkel való együttműködés, a problémák megbeszélése, lehetőség szerinti közös orvoslása, az egyénre szabott bánásmód kialakítása.

A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a tanítók, szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül, valamint szöveges értékelés formájában) tájékoztatják. Az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésben részesülő tanulók szülei részére biztosítjuk az évi 3 kompetencia alapú értékelést.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

A partnerközpontú intézmény kialakításának folyamatában elsődleges az iskola és a szülői ház kapcsolata.

Célja, hogy a

- szülő tájékozott legyen az iskolában folyó munkáról, ismerje törekvéseinket, gondjainkat, eredményeinket,
- megismerhessük elvárásait az iskolával kapcsolatosan,
- a gyermek nevelése-oktatása érdekében biztosítsuk az együttműködés lehetőségét.

A kapcsolattartás formái:

Szülői értekezletek

Tanév elején az intézményvezető a szülők részére szülői értekezletet tart, ahol ismerteti a szülőkkel az intézmény elvárásait, véleményt kér a szülőktől az intézménnyel szembeni elvárásokról, együttműködési lehetőségekről.

Évente 2-3 alkalommal valamennyi évfolyam részére szülői értekezletet tartunk, ahol általános tájékoztatást is adunk és véleményt kérünk. Az osztályok részére tartott értekezleteken az osztály speciális problémái képezik a tanácskozás alapját. Az osztályok életében jelentkező rendkívüli események előkészítésére rendkívüli értekezletet tartunk.

Szülői értekezletek feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- szülők tájékoztatása,
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- tájékoztatás az országos és a helyi közoktatással kapcsolatos változásokról,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, szorgalmáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé,
- interjú és elégedettség mérés intézményről, intézményvezetésről,
- vélemény kikérése a házirend, az intézmény SZMSZ-el kapcsolatban,
- szülői munkaközösség megválasztása

A családlátogatás elsődleges céljaként a tanuló otthoni körülményeinek, családi hátterének megismerését tekintjük, illetve tanácsadást a gyermek optimális fejlesztése érdekében. *Ha szükséges a tanulót meglátogatjuk otthonában, a látogatás időpontját a szülővel előzetesen egyeztetjük.*

Fogadóórán minden pedagógus fogadja a szülőket, de nem zárkózunk el attól, hogy a szülő akadályoztatása esetén más időpontban keressen fel bennünket. A fogadó órák célja a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Nyílt napokon évente két alkalommal a szülőket tanítási órákon fogadjuk, ahol elsődleges célunk, hogy a szülő munka közben lássa gyermekét, betekintést nyerjen az iskola nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről, közvetlen tapasztalatot szerezzen az iskolai munkáról.

Írásbeli tájékoztatók alkalmával célunk a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával kapcsolatban összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A kapcsolattartás további alkalmazható formájának tekintjük a szülő

- meghívását adott kérdés megbeszélésére,
- telefonon történő tájékoztatás,
- spontán találkozások,
- minden olyan rendezvény, amelyen technikailag megoldható, meghívjuk a szülőket is, lehetőséget adunk a szülő-gyermek együttes tevékenységre,
- legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség összehívása.

OLVASÓVÁ NEVELÉSI PROGRAM

A program címe: Olvasóvá nevelés, az irodalom mint élményforrás

A program céljainak megvalósítása 4 fő tevékenység köré csoportosul.

- Olvasóvá nevelés a tanórán játékos formában feldolgozott ifjúsági regénnyel (5-6. évfolyam)
- Olvasóvá nevelés az önállóan feldolgozott, személyre szabottan választott regények segítségével (5-8. évfolyam)
- Részvétel múzeumpedagógiai/könyvtárpedagógiai foglalkozáson
- Költészetnap versmondó ünnep szervezése

A Program hatása a gyerekekre:

- a tanulók többet olvasnak mind egyénileg, mind pedig osztályszinten
- egyénre szabott könyveket olvasnak, így a visszajelzés is egyénre szabott
- rendszeres könyvtári foglalkozások a könyvtárbuszban, illetve a Csorba Győző Megyei Könyvtárban
- Olvasási versenyeken való részvétel

A Program hatása a pedagógusok munkájára:

- arra sarkalljuk az alsós tanulókat is, hogy több könyvet olvassanak
- cél az olvasási, szövegértési készség, olvasási tempó fejlesztése, ezáltal más tanórákon is jobban teljesítenek a tanulók
- programok a könyvtárbuszban, könyvtárbuszos kölcsönzések

A Program hatása az iskolai életre:

- „Legtöbbet olvasó tanuló” díj alapítása
- „Legtöbbet olvasó osztály” díj alapítása
- kapcsolat a Csorba Győző Könyvtárral
- könyvtárbuszos programok és kölcsönzések az iskola összes tanulója számára
- személyes kapcsolat a könyvtár dolgozóival, rendszeres közös projektek megvalósítása

A közlekedésre neveléssel összefüggő feladatok

A közlekedési balesetek megelőzése és visszaszorítása, valamint a kulturált közlekedési magatartásformák kialakítása és alkalmazása érdekében osztályfőnöki órákon, sportnapon, projektnapokon foglalkozunk a biztonságos közlekedéshez szükséges készségekkel, illetve adjuk át az ismereteket a gyalogos és a kerékpáros közlekedésről, és a KRESZ szabályairól. A programokhoz bevonunk közlekedési rendőröket, mentősokeket. Ezeken az alkalmakon az elsősegélynyújtás alapismereteit is gyakoroljuk. Természetesen minden tanórán, ahol a téma szóba kerülhet, tudatosan felhívjuk a figyelmet a biztonságos közlekedésre.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Bevezetés:

„Egészségünknek három feltétele van. Az első: legyünk elfoglalva napi dolgainkkal. A második: művelődjünk és tanuljunk. A harmadik: legyenek örömeink és multságaink.” (Northbrook)

Sajnos az utóbbi évtizedekben az ifjúság és a felnőttek egészségi állapota nagymértékben megromlott. Megnőtt a káros szenvedéllyel élők aránya, magas a rossz egészségtelen körülmények között élők száma. A rendezetlen körülmények, anyagi problémák miatt párkapcsolatok mennek tönkre. Az iskolára nagy feladat hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységgel szolgálnia kell a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését.

E gondolatokat figyelembe véve terveztük egészségnevelési programunkat.

HELYZETELEMZÉS

Tantermeink száma: 9. Bútorzatuk a tanulók életkorának megfelelő: padok, székek mérete, variálhatósága az egészséges testtartást biztosítja. A világítás felújított, korszerű. A tantermekben a természetes fényt a nagy ablakok biztosítják. A könyvtár helyisége tágas, lehetőséget nyújt könyvtári órák tartására.

A számítástechnika teremben új gépeken dolgoznak gyerekeink.

A nagyméretű és esztétikus aulánkban az óráközi szünetekben, rossz idő esetén tartózkodhatnak a tanulók, a felállított ping-pong asztalok lehetővé teszik a mozgás lehetőségét. Itt kapnak helyet a különböző tárlatok, kiállítások, és itt zajlanak az iskolai rendezvények.

A jól felszerelt, korszerű berendezésekkel, konyhai eszközökkel ellátott tankonyha lehetőséget nyújt tanulóink számára az különböző egészséges ételek elkészítésének bemutatásához.

Az iskolai vizesblokkok száma: 7. Ebből 4 tanulói, 1 tanári, 1 mozgáskorlátozott és 1 a technikai dolgozók számára. Mennyiségük megfelelő, kulturáltak, esztétikusak, igényesek.

A szaktárgyak tanításához szükséges segédanyagokat és eszközöket a tantermekben lévő szekrényekben valamint a kémiai és fizikai szertárban helyezzük el.

Az iskola udvara bekerített, ami a tanulók biztonságát szolgálja.

Az iskola udvara parkos jellegű, a gyerekek kikapcsolódását segítik, a szabadban jó levegőn tölthetik az óráközi szüneteket, délutáni foglalkozásokat. Közvetlenül mellette egy korszerű játszótér áll a rendelkezésükre.

Az udvaron egy ún. szabadtéri tanterem lehetővé teszi, hogy a szabadban tanórák tarthatók. (rajz, ének, osztályfőnöki órák stb.)

A sportolásra aszfaltozott sportpálya áll rendelkezésre.

A tanári szoba és az igazgatói iroda a pedagógusok nyugodt felkészülését segíti.

Az iskola épületén kívül, a művelődési házban található a tornaterem két öltözővel, zuhanyzóval, mosdóval.

A tanulók étkeztetése szintén külön épületben kap helyet. Naponta friss ételeket készítenek a helyi konyhában az étkezést igénylők számára. Az élelmezésvezető a gyerekek életkori sajátosságai alapján állítja össze étrendjüket, figyelembe véve az egészséges táplálkozást is. Az ebédlőhöz egy hideg vizes kézmosóval ellátott előtér kapcsolódik.

A tanulók naponta gyümölcsöt (alma), valamint tejterméket kapnak a gyümölcsprogram és az iskolatej program keretében.

Célok megfogalmazása

Általános cél:

A tanulók egészséges testi, lelki, szociális fejlődésének biztosítása a segítő partnerkapcsolatok és szülők összefogásával. Ehhez meg kell szerezniük az egészségük védelméhez szükséges korszerű ismereteket, és az azok gyakorlásához elengedhetetlen készségeket és jártasságokat. Az iskolának személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

- Egészséges életmódra nevelés, amely jelenti a betegségek megelőzését, az egészséges állapot örömteli megélését és a harmonikus élet értéként való tiszteletét.
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt (sport, táplálkozás, tisztálkodás) kialakítani. Ehhez szükségünk van a szülők széleskörű tájékoztatására, valamint a család aktív részvételére a kétoldalú pozitív ráhatás érdekében.
- Elfogadó és segítőkész magatartást tanúsítsanak a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- Ismerjék meg környezetünk leggyakoribb egészséget és testi épséget veszélyeztető tényezőit (háztartás, közlekedés, veszélyes anyagok), és készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közös megelőzésére és kezelésére.
- Nyújtsanak támogatást társaiknak a káros függőségekhez vezető szokások (drog, alkohol, dohányzás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.
- Különféle – főként életet veszélyeztető – betegségek megismertetése, megelőzése.
- Ismerjék meg a szexuális kultúra és magatartás kérdéseit. Fordítsunk figyelmet a családi életre, a felelős és örömteli párkapcsolatra.
- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártaságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.
- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.

- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

A tevékenységek színterei

A tanítási órákon történő egészségnevelés

Testnevelés:

Tartásjavító gyakorlatok, a mozgás, sportolás megszerettetése, mindennapos testnevelés

Magyar:

Színtere jellemzően az alsó tagozat. Tisztálkodás, öltözködés, környezetvédelem, közlekedés, táplálkozás témakörök.

Környezetismeret:

Az emberi test, érzékszervek, táplálkozás, tisztálkodás, fogápolás, öltözködés, környezetvédelem, egészség-betegség témakörök.

Technika:

Háztartás, egészséges táplálkozás, ízléses terítés, balesetvédelem, közlekedés, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás témakörök.

Biológia:

Szervrendszerek egészségtana, élelmiszerek tápanyagtartalma és tápértéke, egészséget veszélyeztető anyagok, káros szenvedélyek, leggyakoribb sérülések és megelőzésük.

Kémia:

A nikotin és az egészségre káros veszélyes anyagok ismerete.

Osztályfőnöki óra:

Lelki egészség: család- csonka család, családtagok és egymáshoz való viszonyuk, családi ünnepek, munkamegosztás, barátság, szeretet, szerelem, jogok és kötelességek; rendőrség – bűnmegelőzés, közlekedésbiztonság, helyes életmód, dohányzás, alkohol és drogfogyasztás megelőzése.

Fizika:

Elektromos áram káros hatásai.

Informatika:

Látás, fényhatások, monitor, helyes testtartás, elektromos áram káros hatásai.

Német nyelv:

Orvosnál, helyes táplálkozás, napirend, zöldségeskert, gyümölcsöskert, szabadidő, sport témakörök.

Napközi:

Szabadidő hasznos eltöltése, sportfoglalkozások, séták, játék, táplálkozási szokások kialakítása, evőeszközök használata, kulturált étkezés, tisztálkodási szokások kialakítása, öltözködés, napirend, elfogadó és segítőkész társas kapcsolatok kialakítása.

Tanórán kívüli egészségnevelés

Szakkörök

Erdei iskola, táborok

Délutáni sportfoglalkozások (sportkör, játékos szabad mozgás)

Sportversenyek, diákolimpia

Iskolai étkeztetés

Tisztasági mozdalom

Hulladékgyűjtés, veszélyes anyagok gyűjtése

Pályázatok

Föld napi falutakarítás

Tanulmányi kirándulások

Versenyek, vetélkedők

Projektnap (egészségügyi)

Túrák

Kerékpározás

A tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon alkalmazott módszerek

A módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, az osztály vagy tanulócsoporthoz tartozó összetételét, a tananyag tartalmát. Így a tevékenység minden esetben együttműködésre épüljön (tantestület, család, külső segítők), és a gyermek érdekeit szolgálja.

A megfelelően kiválasztott módszer segítségével érzelmileg hathatunk a tanulóra, mialatt észrevétlenül is új ismeretekhez jut, élményekkel gazdagodik. Ennek hatására érték-ként kezeli és fogadja el az egészséges életmódot.

Alkalmazott módszerek:

- előadás, kiselőadás
- bemutatás, kísérlet
- csoportos témamegbeszélés
- játékok
- modellezés, elemzés
- projekt módszer
- olvasás, szövegelemzés

- csoportos asszociációs feladatok
- tesztkészítés, tesztértékelés
- adatgyűjtés és feldolgozás
- beszélgetések (egyéni és csoportos, külső segítők, szülők bevonásával)
- szituációs játékok
- drámapedagógia

Partnerkapcsolataink

Iskolaorvos

1-8. osztályokban kötelező szűréseket végez, valamint az aktuális évfolyamokon a védőoltásokat adja. Feladata még a tanulók széleskörű tájékoztatása, a szülők számára előadások tartása és folyamatos kapcsolattartás az intézmény nevelőivel.

Védőnő

Higiéniai (bőr, haj), és egészségügyi (érzékszervi: fül, szem) vizsgálatokat végez. A felsőbb évfolyamokon a serdülőkorral járó változásokról, illetve a szexualitásról tart felvilágosító előadásokat.

Az elsősegélynyújtással kapcsolatos alapismeretek elsajátítását segíti korosztályoknak megfelelően az osztályfőnöki órákon, részt vesz az egészségügyi projektnapok megszervezésében, lebonyolításában.

Gyermekfogászat

Évente egyszer fogászati szűrővizsgálattal történik, majd a szükséges kezelésekre a szülők viszik el a tanulókat.

Gyermekjóléti szolgálat

Feladata a családgondozás. Kapcsolatot tart az osztályfőnökkel, iskolavezetéssel.

Rendőrség

Előadás keretében segítséget nyújt a baleset és bűn megelőzésében, valamint a drogprevenciós témában.

Szülői munkaközösség

Segít az iskolai programok szervezésében, lebonyolításában.

Várható eredmények

- A tanulók felismerik, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés és az egészségi állapot között.
- Megértik, hogy miért fontos a jövő tervezése és az életút tudatos építése.
- Belátják, hogy milyen szerepük van az egyéni döntéseknek, helyzetmegoldási technikáknak.
- Mindezek által testi, egészségi állapotuk jó lesz. Teljesítményeik jobbak lesznek. Életmódjuk és táplálkozási szokásaik kielégítőek lesznek, káros szenvedélyektől mentesen élnek. A pszichés, lelki, beilleszkedési problémákkal küzdő tanulók száma csökken.

Az elsősegély nyújtási alapismerete elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtással kapcsolatos alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb módokat,

- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat és a katasztrófavédelem felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, hogy mikor és hogyan kell mentőt és tűzoltót hívni.

Feladatok:

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk az elsősegély nyújtás alapismereteit,

Ennek érdekében:

- kapcsolatot építünk ki az Országos Mentőszolgálattal, Vöröskereszttel,
- a pedagógusok lehetőség szerint továbbképzésen vesznek részt.

Az elsősegély nyújtás alapismeretek elsajátítását a következő tevékenységformák szolgálják:

- egészségügyi projektnap,
- tantárgyakhoz kapcsolódó tananyag,
- osztályfőnöki órák,
- szakkör.

biológia:

- rovarcsípések
- légúti akadályok
- agyrázkódás
- artériás és ütőeres vérzések
- személyes higiénia

földrajz:

- környezeti hatások (környezetszennyezés)
- fronthatás

kémia:

- mérgezések
- vegyszerek okozta mérgezés
- égési sérülések
- szénmonoxid mérgezés

fizika:

- áramütés
- nyílt láng használata
- gőz

technika:

- veszélyes konyhai eszközök használata
- szűrő, vágó eszközök okozta sérülés

testnevelés:

- magasból esés
- húzódások, ficamok, törése

KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Az ember környezetéhez hozzátartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági

jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

A környezetben minden mindennel összefügg, ezért szerencsés, hogy a környezeti nevelés rendszer-szemléletű, holisztikus látásmódú, lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület).

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés helyi problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben megláttatja ezek globális összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Cél olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A problémák egyedül nem megoldhatóak, ezért a környezeti nevelés fontos célja az együttműködésre nevelés, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

Ennek megfelelően beszélünk belső személyi erőforrásról. A jövő problémái sok esetben még előreláthatatlanok, ezért fontos feladata a környezeti nevelésnek a kreativitás, az önálló ismeretszerzés és kritikus, problémamegoldó gondolkodás képességeinek kialakítása, fejlesztése.

A környezeti nevelés szempontjából különösen fontos, hogy az iskola „nyitott” legyen, azaz szerves, integráns részét képezze az adott lakókörzetnek, településnek, régiónak. A környezeti nevelés megtervezésekor kiemelt figyelmet kell fordítani a település természeti és társadalmi-kulturális jellegzetességeire, adottságaira: a helyi értékek és gondok feltérképezésére. Külön feladat ezeknek a helyi értékeknek, adottságoknak az iskolai programba való beépítése mind a tanítás tartalmát, mind a hozzárendelt tevékenységrendszerrel illetően.

Iskolánk 2008 tavaszán elnyerte az ÖKOISKOLA címet. Ennek célja, hogy környezettudatos tanulókat, felnőtteket neveljünk iskolánkban. Programja, feladatai, a vállalások céltudatosan alakítják, formálják tanulóink, pedagógusaink, valamint a közvetlen környezetünkben élő, iskolánkkal kapcsolatban levő szervezetek környezettudatos gondolkodás képességének kialakítását, fejlesztését. 2014-től elnyertük az ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA címet.

Belső személyes erőforrások

- Pedagógus:
 - tantárgyában segít a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyába beépíti ezeket,
 - példamutató magatartást gyakorol,
 - részt vesz a környezeti nevelési programokon, segít azok szervezésében.
- Diák:
 - részt vesz a környezeti nevelési programokon,
 - magatartásával, aktív részvételével elősegíti a környezeti nevelési célok megvalósulását (hulladékkezelés, energia-és vízgazdálkodás).
- Irodai alkalmazottak, technikai dolgozók

- tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia-és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait,
- munkavégzésük, életük legyen példamutató,
- vegyenek részt azokban a környezeti nevelési feladatokban, amelyekben szükség van a segítségükre (pl. madárkalács készítés, saláták, gyümölcsteák készítése, terítés szépsége, madárodú készítés, szelektív hulladékgyűjtők megfelelő ürítése, stb.

Külső személyi erőforrások

- Önkormányzat:
 - támogassa az intézmény környezeti nevelési programját,
 - képviselőik vegyenek részt a közös programokban, saját környezetvédelmi tevékenységükbe vonják be a tanulókat,
 - értékeljék a gyermekek hozzáállását, munkáját.
- Szülői munkaközösség:

Ötleteikkel, saját munkájukkal segítsék a környezeti nevelést, legyenek példamutatók.

Anyagi források

A szükséges anyagi erőforrások megtervezése a költségigényes tanulásszervezési módoktól az épület környezetbarát módon való működtetésének feltételéig mindenre terjedjen ki.

KONKRÉT CÉLOK ÉS FELADATOK

- A gyerekekben hajlandóságot ébresztetni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény- helyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni, akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodást, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- A jelenségek természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyak emelt óraszámában jelennek meg a kerettantervben.
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika- életvitel, történelem, társadalomismeret- etika, művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.
- Konkrét természetvédelmi és környezetvédelmi oktatás szakkör keretében.

- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.
- A gyerekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek, és önkormányzat munkájába.
- Együttműködés a Duna-Dráva Nemzeti Parkkal.
- Együttműködés az óvodával, az óvoda kertjének gondozása.
- Részt veszünk a Fenntarthatósági témahét programján.

TANULÁSSZERVEZÉSI ÉS TARTALMI KERETEK A KÖRNYEZETNEVELÉS TERÜLETÉN

Tanári keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet

- hagyományos, amely alatt a 45 perces tanórákat értjük,
- nem hagyományos tanóra, ami lényegében a komplex (tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. projektmódszer, erdei iskola, témanap-témahét, terepgyakorlat stb.). Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórakeretben történnek.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva, a tantárgyi programokból kiindulva határoztuk meg a környezeti nevelési tananyagot. Minden tantárgyba beépítettük a környezeti nevelés célkitűzéseit (2.sz. melléklet).

A tanmenetben a szaktanárok megjelölik azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelési célkitűzésekhez.

A tanórán a tananyagon kívül még sok apróság is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

Nem hagyományos tanórai foglalkozás

Kötelező tananyag elsajátítása nem hagyományos (45 perces) órakeretek között is történhet.

Erdei iskola: „Az erdei iskola olyan többnapos, szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínről, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő (kooperatív-interaktív) megismerő tevékenységére építik. Az ismeretszerzés folyamatában elsősorban tanulási technikákra helyezi a hangsúlyt. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció”

(Lehoczky János)

Előzmények:

Pályázati lehetőségeket kihasználva iskolánk 3-8. osztályos tanulói erdei iskolában vettek részt első alkalommal a 2005/2004-es tanévben. Az erdei iskola helyszíne Páka (Zala megye) volt. A pozitív tapasztalatok hatására vettük programunkba, hogy lehetőség szerint valamely osztállyal (előre tervezett ütemben) erdei iskolában veszünk részt. Az itt végzett oktató-

nevelő munkát értékeljük, és bemutatjuk az iskola minden tanulójának, tanítványunk szüleinek és partnereinknek is.

Az Erdei iskola intézményét nagyon hasznosnak ítéljük meg. Sok olyan lehetőséget biztosít a pedagógus számára nevelő-oktató munkájában, melyek a hagyományos, iskolai keretek között megvalósíthatatlanok. Elmélyíti a tanár-diák kapcsolatot; a gyermek többoldalú, alaposabb megismerését teszi lehetővé a pedagógus számára. A nevelés-oktatás folyamata „ember-közelibb” a gyermek számára, mert ismereteit cselekvés, tevékenység során szerzi meg.

A környezeti- és egészség nevelési programunknak is szerves részét képezi az Erdei iskola.

Tanulóink Erdei iskolai tevékenységét az alábbiak szerint értékeljük. Az értékelés a megadott szempontok szerint történik szöveges értékeléssel. Az értékelés az osztálynaplóba bekerül. A havonta értékelésre kerülő magatartás és szorgalom jegyébe is figyelembe vesszük az Erdei iskolában tanúsított magatartását, szorgalmát.

Szempontok:

- aktivitása
- fegyelme
- kooperatív készsége a csoportmunkák során
- segítőkészsége a csoportmunkák során
- a közösségi élet szabályaihoz való alkalmazkodása

- értékmegóvó tevékenysége
- kreativitása a feladatok végzése során
- esztétikai igényessége
- toleranciája

Az értékelés az alábbi lehet:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Gyengén teljesített

A program szakmai, pedagógiai értékelése:

- Belső értékelés:

A program során készített, vezetett dokumentumok elemzése, értékelése.

A programban dolgozó pedagógusok beszámolója, értékelése.

- Külső értékelés:

Az igazgató értékelése

Az értékelés szempontjai:

- A kitűzött célok megvalósulása
- A betervezett feladatok minősége, mennyisége
- Az alkalmazott módszerek használhatósága és hatékonysága
- A választott eszközök használhatósága

- A program lebonyolításában részt vevők szakmai felkészültsége

Nem tanteremben tartott óra:

Tanulmányi séták: évszakok jellemzőinek megfigyelése a természetben. Az időjárás és az éghajlat elemeinek megfigyelése, elemzése, hatásuk megbeszélése a mindennapi életben. (hőmérséklet, csapadék, szél, napsütés)

Tanórán kívüli lehetőségek

Iskolánkban a „Pontszerző” közösségi nevelési programunk témái között kiemelt szerepe van a környezetvédelemnek. Ezzel foglalkozó témák:

- hulladékgazdálkodás (szelektív hulladékgyűjtés),
- használt elemgyűjtés (veszélyes hulladék),
- környezetvédelmi témákkal foglalkozó pályázatok,
- környezetvédelmi témákkal foglalkozó bemutatók, versenyek.

Jeles Napok: Hagyományosan minden évben megtartjuk az állandó programmal rendelkező jeles napokat, a Víz Világnapját, a Madarak és Fák napját, Föld napját és a Takarítási világnapot.

Szakkörök: A tanulók érdeklődési körüknek megfelelően választják a szakköri foglalkozásokat. Iskolánkban környezeti neveléssel foglalkozik a környezetvédelmi szakkör.

A foglalkozások célja a tanulók ismereteinek bővítése, napjaink környezeti problémáinak megismerése, a megelőzés, a pozitív befolyásolás lehetőségeinek felvázolása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása.

Gyűjtőmunka: Célja az elméleti ismeretek gyakoroltatása, a felismerés képességének fejlesztése. Pl.: termésgyűjtés, herbáriumkészítés.

Mozi látogatás: Célja környezetünk többoldalú megismerése, problémafeltárás, gondolkodásmódok megismerése.

Kirándulás, túra, tanulmányút: Kitekintés, tágabb környezet megismerése.

Az elsajátított tananyag szemléltetése.

Hulladékgyűjtés: Célja annak tudatosítása, hogy a hulladék egyben hasznos nyersanyag is lehet, újrahasznosításra is alkalmas lehet.

A papírgyűjtést hagyományosan minden tanévben két alkalommal megszervezzük.

Módszerek

Használunk hagyományos módszereket, de a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabbak az élményalapú, tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek. Tevékenységünkben ezeket a módszereket minél változatosabban alkalmazzuk.

Játékok:

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- kapcsolatteremtést fejlesztő
- dramatizálás

Riport módszer:

- kérdőíves felmérés
- direkt riport
- fotóriport

Projekt módszer:

- projekt napok

Terepgyakorlati módszerek:

- terepgyakorlat
- egyszerű és célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka:

- természetvédelmi munkák
- szelektív hulladékgyűjtés
- állatvédelemi feladatok
- rend és tisztasági verseny

Közösségépítés:

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében
- magaságys gondozásának az iskolaudvarban

Művészi kifejezés:

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén (zene-, fotó-, népművészet)

Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, plakátok.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez, kísérletekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, stb.)
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő, stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag, stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseire (pl. megfelelő szerszámok)

AZ ISKOLAI KÖRNYEZET, MINT A KÖRNYEZETNEVELÉS FONTOS SZÍNTERE

Az iskolaépület működtetése

Az iskolai környezet is jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Megpróbálunk olyan körülményeket létrehozni, mely lehetővé teszi, hogy a gyermekek örömmel érkezzenek az iskolába, úgy érezzék, hogy az iskola értük van.

- Ügyelünk az iskola esztétikusságára, a termeket, folyósókat, az aulát virágokkal, növényekkel, faliújságokkal, színes tablókcal díszítjük. Lehetőséget adunk, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében, az általuk készített rajzokat, versenyeken kapott okleveleket, az iskolában szervezett programokról készült fotókat is kiállítjuk.
- A tantermek mesterséges világítása mellett a nagy ablakok biztosítják a természetes fényt. Gondot fordítunk a megfelelő hőmérsékletre.
- Az iskolaudvar füves, egy része árnyékos, pihenő padok és asztalok nyújtanak lehetőséget a beszélgetésekhez. A tanulók mozgásigényét az udvaron és a sportpályán használt eszközök, játékok elégítik ki. Az udvar melletti területen kerékpártároló, és játszótér épült.
- Az iskolaudvar egy részében pályázat keretében kialakítottunk egy „szabadtéri tantermet”, ahol lehetőség van egy-egy tanóra megtartására. Díszbokrokat, virágokat ültettünk, amelyeket a tanulók gondoznak. Madáretetőket készítünk, és az udvaron helyezük el. Hulladékkezelés: iskolánkban szelektív hulladékgyűjtést szervezünk, bár a falvak nagy részében nincs megoldva a szelektív hulladékgyűjtés. Papírgyűjtést

rendezünk, és megszervezzük a MÉH-be való elszállítását. Megszerveztük a használt elemek, tárolását, elszállítását.

- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: Ügyelünk a nyílászárók megfelelő használhatóságára. Az ügyeletes nevelő és tanulók nagy figyelmet fordítanak a helyes szellőztetésre, a világítás indokolt használatára és a takarékos vízhasználásra.

Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- Pedagógusok, iskola dolgozóinak példamutató magatartása: betartják ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait, a takarítók ügyelnek a hulladékkezelésre.
- Étkezés: Nagy figyelmet fordítunk a kulturált étkezési szokások kialakítására, figyelünk arra, hogy a gyermekek egészségesen táplálkozzanak (gyümölcs program, iskolatej).
- Délutáni foglalkozás megszervezésénél is figyelembe vesszük a környezeti nevelési céljainkat. a napközis foglalkozások rendje példa a helyes napirend kialakításához.
- Helyben lakó dolgozók, tanulók kerékpárral járhatnak iskolába.
- Az önkormányzattal közös rendezvények tartása.
- Figyelemmel kísérjük az országos környezetvédelmi programokat, lehetőség szerint ezekben részt veszünk.

A tanulók környezeti nevelési eredményeinek értékelési szempontjai:

Egyes tanulók esetében

- az iskolai cél- és értékrendszer megvalósulása
- a szociális képességek alakulása
- a beállítódások és értékorientáció fejlődése

Osztályközösségek esetében

- a csoportviszonyok alakulása
- a közvélemény, a morális gondolkodás változása
- az informális kapcsolatrendszerek alakulása
- a tevékenységrendszer megismerése

A pedagógusok környezeti nevelési gyakorlata színvonalának minősítése:

- Rendelkeznek-e mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság és az együttélési morál alakítása során mintaként szolgálnak?
- Felkészülésüket áthatja-e az együttműködésre törekvés?
- Törekednek-e fenntartani az egyensúlyt a személyiség szabadsága és a munkavégzés rendje között?
- Tanulóink számára jól szervezett tevékenységek során biztosítják-e a sokoldalú, személyes tapasztalatszerzési lehetőséget és kommunikációs helyzetet?
- Alkalmat adnak-e az önálló elemzés, szabály, sejtés tanulói megfogalmazásnak?
- Segítik-e a szabály, összefüggés, megállapítás napi élethelyzetekben megjelenő példáinak és a szükségszerűségeinek felismerését?

- Lehetőségeket biztosítanak-e arra, hogy a tananyag legyen természetes valóságban tanulmányozható, és élményt nyújtson?
- Megszervezik-e az egyéni és kooperatív tanulás formáit, biztosítják-e a differenciálás lehetőségeit a képességek fejlesztésének folyamatában?

Tantárgyak

A tantárgyakban előírt környezeti nevelési tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési, értékelési formákkal tudjuk mérni.

A tanulók személyiség-fejlődése

A tanulók személyiségének formálódását sem egyszerű mérni. Használhatunk kérdőíveket, szociometriai vizsgálatokat, különböző megfigyeléseket, egyéni vagy csoportos beszélgetéseket.

Továbbképzések

Belső (helyi)

- Értekezlet valamilyen meghatározott témában, melyre a pedagógusok készülnek fel.
- Iskolánkban minden évben szervezünk egy tanulmányutat, olyan helyszíneket látogatunk meg, amelyek későbbi tanulmányi kirándulások programjához adnak ötletet.
- Továbbképzést tartunk az iskolába meghívott szakértők segítségével, amelyen az egész tanári kar részt vesz.
- Az ÖKOISKOLA programjainak figyelemmel kísérése, vállalások teljesítése.

Külső

- Részvétel környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken.
- Együttműködési megállapodás alapján a Duna-Dráva NP programjain való részvétel, közös programok szervezése.

A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

A fenntartó fogyasztás az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása, elkülönítése,
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

A fogyasztás során fontos:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése,
- a döntésre való felkészülés

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

Különösen fontos, hogy az általános iskola befejezésekor a tanulók értsék, és saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: vagyis a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége.
- Ökológiai fogyasztóvédelem: vagyis olyan vásárlási szokások kialakítása, melyek során ökológiai környezetünk megtartására törekednek.
- Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- Fenntartható fogyasztás: a szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék és szennyező anyagok kibocsátását annak érdekében, hogy a jövő nemzedék ne kerüljön veszélybe egészségileg, vagy szükségleteit tekintve.
- Preventív fogyasztóvédelem: ha a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésekre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az iskolában:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

- Technika: áruismeret, a gyártás és termékminőség összefüggései
- Matematika: bank, biztosítási vagy üzemanyag számítások
- Fizika: mérés, mértékegységek, mérőeszközök, (villany, gáz, víz, mérőórák).
- Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások, energia felhasználása
- Magyar: reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái

- Biológia: génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozási kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
- Kémia: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata
- Informatika: elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia, *médiaismeret, a reklám képi nyelve és hatásai*
- Történelem: EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története
- Etika: Téma a reklámok hatásai. Tudatos vásárlás.
- Tanórán kívüli tevékenységek: vetélkedők, versenyek, rendezvények
- Iskolán kívüli helyszínek: piaci séták, üzletek, bankok látogatása
- Hazai és nemzetközi együttműködések: más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

Módszertani elemek:

- Fogyasztóvédelmi készségek fejlesztése: az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információ feldolgozás, ez alapján való döntés és végrehajtás módszerei.
- A szokásalakítás során fontos a szülők bevonása az iskolai nevelési programokba. A témával kapcsolatos házi feladatok segítenek abban, hogy a gyermekek tudatosan éljék meg családjuk fogyasztói szokásait.

- Fogyasztóvédelmi projektnapok megfelelőbb keretet teremtenek a hagyományos tanóránál a fogyasztóvédelmi kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.
- Fontos, hogy a gyermeke minél többször alkalmazza e módszereket:
 - Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
 - riportkészítés eladókkal,
 - médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika,
 - egyéni és csoportos döntések,
 - helyi, országos- és EU-s szabályok tanulmányozása,
 - adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában,
 - problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel,
 - szimulációs játék, esettanulmány,
 - viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése, fogyasztói kosár készítése)
 - Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

NÉMET NEMZETISÉGI NYELVOKTATÁS

Iskolánkban felmenő rendszerben 2005/2006-os tanévben került bevezetésre a német nemzetiségi nyelvoktatás.

A német nemzetiségi nyelvoktatásban való részvételről a szülő írásban nyilatkozik beiratkozáskor, hogy gyermeke részt kíván-e venni a német nyelvoktatásban.

Leendő elsős tanulók szüleinek nyílt nap keretében lehetőséget adunk, hogy ismerkedjenek meg a tanórákon a nyelvoktatás lehetőségeivel, módszereivel, ill. a német nyelvet tanító pedagógusokkal.

Célunk, hogy

- hogy az iskolában valamennyi tanuló részt vegyen a nyelvoktatásban,
- sajátítsák el a német nyelvet társalgási szinten,
- ismerjék meg a német nemzetiségi népismeretet, irodalmat,
- ismerkedjenek meg a német kultúrával, szokásokkal,
- német dalokat, táncokat sajátítsanak el,
- látogassanak el a közeli német nemzetiségi falvakban levő tájházakba,
- ismerjék meg a német nemzetiség történelmét,
- továbbtanuláskor a német nyelvet válasszák, ill. emelt szintű német nyelvet oktató iskolában tanuljanak tovább.

Ezek érdekében:

- a mindennapos testnevelés keretében felmenő rendszerben egy óra német tánc tanulását vezettük be,
- tanulóink német nyelvű műsorral szerepelnek az iskolai és községi ünnepeken,
- együttműködünk a beiskolázási körzetünkben levő német kisebbségi önkormányzatokkal,

- tanulóink a német önkormányzat támogatásával német nyelvterületű országokban nyelvi táborban vesznek részt,
- német szakkör keretében német versenyekre készítünk fel tanulókat,
- más tanórák keretében is figyelmet fordítunk a némettel kapcsolatos ismeretekre,

Azok a tanulók, akik más iskolából kerülnek hozzánk, és nem német nemzetiségi nyelvoktatásban vettek részt, számukra felzárkóztató foglalkozásokat tartunk. Az érkezés évében kapcsolódhatnak a nyelvoktató programhoz.

Ebben az évben szöveges értékeléssel minősítjük tudásukat, majd felzárkóztatás után szóbeli és írásbeli számonkérést követően a pedagógiai programunkban megfelelően értékeljük őket.

A német hon és népismeret, tantárgyat minden évfolyamon önálló tantárgyként, heti egy órában tanítjuk.

A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE

Azon tanulók, akik nem választják a német nemzetiségi nyelvoktató programot, lehetőségük van a német nemzetiségi kultúra megismerésére:

- részt vesznek a nemzetiségi önkormányzat rendezvényein (Márton nap, nemzetiségi nap)
- az iskola által szervezett német nemzetiséghez kötött kulturális rendezvényeken
- az iskola által szervezett német táborba is jelentkezhetnek.

A SAJÁTOS NEVELÉSŰ IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSE OKTATÁSA

2006/2007-es tanévtől iskolánk speciális feladatként vállalja a helyi sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását, melyet a Köznevelési Törvény rendelkezései is lehetővé tesznek.

Alapelv

Fontosnak tartjuk iskolánk oktató-nevelő munkájában a másság elfogadását, egymás iránti empátiát, toleranciát, folyamatos kapcsolattartást a szülők közösségével. Nevelőink a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik az SNI tanulásra jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Cél

A fogyatékból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük megteremtése, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló ugyanolyan ellátásban részesüljön, mint a másik gyermek.

Kiskorú tanuló esetében, ha a szülő kéri, az Nkt. 55.§(1) bekezdése szerint az igazgató felmentheti iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi.

E szabály alkalmazásánál figyelünk arra, hogy a felmentés csupán az érintett tantárgy óraszámának kisebb hányadát érintse, vagyis a tanuló a többi tanulóval együtt vegyen részt az órán, s csak időközönként vegyen részt külön foglalkozáson.

Feladat

- Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.
- Az együttműködés formáinak kialakítása. A sérült tanuló megfigyelése, fejlesztési lehetőségeinek, korlátainak értelmezése a gyógypedagógussal a szakértői vélemény alapján.
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között történik szakvélemény alapján. A szülő bevonása, segítségnyújtás a családi neveléshez, ami a gyógypedagógussal együttműködve történik.
- Ezek a tanulók különleges gondozást igényelnek, amit az iskolában meg kell kapniuk.
- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére követelményeket kell meghatározni, egyéni fejlesztési tervet kell készíteni.
- A törvényben előírt szakember meghatározott időkeretben foglalkozik ezekkel a tanulókkal.(helyi vagy utazó gyógypedagógus, logopédus).
- Az intézmény pedagógusainak, a vezetőnek aktívan együtt kell működni a fejlesztő pedagógussal.

A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és -megértés zavaraiiban, a beszédritmus

sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együttjáró részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékos körébe sorolhatók.

A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek – az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig – minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszéd fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ. Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) akadályozott beszéd- és nyelvi fejlődés,
 - b) diszlália,
 - c) disarthria,
 - d) dadogás,
 - e) hadarás,
 - f) diszfázia,
 - g) diszfónia,
 - h) az általános beszédgyengeséggel összefüggő olvasás-, írászavar,
 - i) súlyos beszédmegértési zavar
- vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába.

Beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése

- pszichológiai és fiziológiai tényezők fejlesztése
- önállóság fejlesztése
- önbizalom fejlesztése
- pozitív énkép kialakítása
- bátran merjen beszélni társai előtt

Pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanulók

Tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok hátterében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejletlensége áll fenn.

- Részképességzavar: az iskolai teljesítmények - elsősorban az alapvető eszköztudás /írás, olvasás, számolás/ - elsajátításának nehézségei.
- Kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar, figyelemzavar: az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni.
- Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

Pszichés fejlődés zavar miatt a nevelési, tanulási folyamatban akadályozott tanulók fejlesztése

- egészséges énkép, önbizalom kialakítása
- kudarcűrő-képesség növelése
- önállóságra nevelés.

A **diszlexia** a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség. Háttérben idegrendszeri sérülési, organikus eltérési, érési késése, működési zavar, örökletesség, lelki és környezeti ok áll.

Ezeknek a tanulóknak differenciáltan az aktív szókincse és gyenge az emlékezete. Nehezen alakul ki hang-betű kapcsolat, gyakori a betűtévesztés az olvasás során. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között. Gyenge a szövegértése.

Diszgráfia esetén nehezen tanul meg írni. Az írómozgás egyenetlen, lendülete és ritmusa töredezett, fáradékonyabb.

Fejlesztési feladat:

- látás, hallás, mozgás koordinálása
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele.

A **diszkalkulia** különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának a nehézsége. Ezeknél a tanulóknál hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakul a mechanikus számlálás képessége.

Fejlesztés feladatai:

- érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- a matematikai nyelv tudatosítása
- segítő, kompenzáló eszközök használata
- szám-és műveletfogalom kialakítása
- egyéni sajátosságához igazodó gyakorlás

Súlyos magatartás és figyelemzavaros tanulók

Kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar.

Már kisgyermekkorban kialakulnak a tünetei, a csapongás, figyelmetlenség, szabályok megszegése, többszöri konfrontálódás társakkal, megfontolatlanság.

Magatartási zavarok:

Jellemzője az agresszív vagy dacos magatartás, az életkorban elvárható szociális elvárásokat durván áthágja, nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, erőfitogtatás, indulatkitörések, hazudozás.

Fejlesztés feladatai:

- a tanuló helyének jó megválasztása az osztályban
- egyénhez igazodó követelmény kialakítása (magántanulói státusz)
- az alkalmazkodó készség fejlesztése
- együttműködés családokkal, szakemberrel
- sikerélmény biztosítás.

Enyhe értelmi fogyatékkal küzdő tanulók

Az enyhén értelmi fogyatékosok fejlődése igen változatos attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finom motorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek egyénenként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg; a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Fejlesztés feladatai:

- Auditív emlékezet intenzív fejlesztése, figyelem és munkamemória fejlesztése
- Feladatértés, feladattudat, feladattartás erősítése
- Térbeli és síkbeli tájékozódás
- Számolási készség
- Mennyiségfogalmak bővítése
- Grafizmus, nagy és finommozgások fejlesztése
- Komplex kognitív fejlesztés (olvasás, írás, számolás fokozatos fejlesztése az önmagához viszonyított fejlődés értékelése a tanulásban akadályozott tanulók tantervi irányelvei szerint).

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

- Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.
- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni fejlesztési tervet készítünk.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- Fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segít a fejlesztésben

A TANULÁSI-, MAGATARTÁSI- ÉS BEILLESZKEDÉSI NEHÉZSÉGGEL (BTM) KÜZDŐ GYERMEKEK

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTM) küzdő gyermekek fejlesztése a Nkt.2011.évi CXc. törvény, valamint a 15/2013. (II. 26) EMMI rendelet alapján történik.

Emellett az Nkt. 47§ (8) bekezdése kimondja: „Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkozásra jogosult. Ennek alapján a BTM fejlesztő pedagógiai ellátása mind a pedagógiai szakszolgálati intézmény, mind az adott iskola keretében is megvalósítható.

A probléma kezelésének folyamata

A beiratkozásnál az iskola gondosan tanulmányozza át az óvodáktól megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, -diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hyperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképesség-zavar - a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak. A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor ismerkedjen meg a szülőkkel, gyermekkel családlátogatáson. Segítőkész magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a jövő szempontjából nagyon fontos.

A gyermekkel foglalkozó logopédus, pszichológus sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében, a pedagógus kérje ki véleményüket.

Iskolánkban csakis normál osztályban integráltan tudjuk e tanulók oktatását, nevelését végezni. A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges. A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra.

Iskolánkban a törvény által előírt módon megoldott az SNI tanulók ellátása.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét;
- tudjon differenciáltan oktatni;
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit; a szakértői véleményt
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit ott, ahol nem érvényesül a hátrány;

- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a fejlődést;
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon;
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal;
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében;
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét;
- segítse a tanuló pályaválasztását;
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt;

Az osztályfőnöknek, tanítóknak, tanároknak ismerni kell a probléma törvényi háttérét, a sajátos nevelési igényű tanulóra vonatkozó javaslatot tehetnek az iskolavezetés számára a tanuló különböző szintű és fokozatú mentesítésére.

Amennyiben SNI problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

- konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel,
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;

- kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empatikusan, segítőkész módon, tapintatosan végzi.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szabályozza.

A **vizsgák időpontjáról** – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől **halasztást** kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti

követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény két időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus és január folyamán. A vizsgaidőszakokról a tanulók szüleit tájékoztatjuk az adott tanév elején.

A vizsga formáját (írásbeli vagy szóbeli) a szakmai munkaközösség, annak hiányában a szaktanár határozza meg.

A vizsgákról jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyv a tanuló írásbeli munkájával együtt iktatásba kerül.

Ha a tanuló a vizsgán neki felróható okból elkésik, ott nem jelenik meg vagy onnan engedély nélkül távozik, tanulmányi követelményeit nem teljesíti, ezért osztályozhatatlannak minősül. Az évfolyamot köteles megismételni.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

- Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat: júniusban a szorgalmi évet lezáró évváró utáni héten, valamint augusztusban a javító vizsgát megelőző héten.

A javító vizsga letétele az augusztus 25-től augusztus 31-ig terjedő időszakban történik.

A javítóvizsga időpontjáról, valamint a vizsga menetéről a szülőt írásban értesítjük.

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okokból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL

A **tanköteles korba lépett** gyermeket a szülő a kormányhivatal által közzétett időpontban köteles beíratni az iskolába, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola beiskolázási körzetébe tartozik, továbbá a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek a szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Az **első évfolyamba** történő beiratkozáskor be kell mutatnia a gyermek azonosítására alkalmas okmányokat:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát, lakcím kártyáját,
- ha van a gyermek személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt,
- a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon, illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító, illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. A német nemzetiségi nyelvoktató programban a gyermek a tananyagot tanári segítséggel pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szóveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és a tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló, aki az iskola beiskolázási körzetébe költözött, illetve körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

Az átvétel során az iskolába beiratkozott tanuló azokból a tantárgyakból, amelyeket az előző iskolában nem tanult, vagy az iskola helyi tanterve szerint előírt követelményeknek nem felel meg, felzárkóztató foglalkozáson vesz részt, a bepótolt tananyagból be kell számolni a szaktanár előírása szerint.

2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON A TÖRVÉNY ÁLTAL ELŐÍRT KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ ÓRÁK ALAPJÁN ÖSSZEÁLLÍTOTT ÓRATERV

Az iskola helyi tanterve a nemzeti köznevelésről szóló törvény, a Nemzeti alaptanterv, a kerettantervi rendelet, valamint a nemzetiségi oktatást szabályozó dokumentumok figyelembe vételével készült.

A német nemzetiségi nyelvoktató nevelés-oktatás a nyelv tanításával, az irodalom és a nemzetiségi népismeret témaköreinek elsajátíttatásával hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak a megvalósításához. A nyelvoktató nemzetiségi oktatás hagyományos nyelvoktató formában valósul meg. A német nemzetiségi nyelven kívül a tanítás nyelve a magyar nyelv. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak (+ heti 3 óra) a felhasználásával történik. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosításához a nem kötelező/választható tanórai foglalkozások időkerete is szükséges.

Figyelembe véve a tanulók napi és heti terhelésének korlátozására vonatkozó rendelkezések alapján az alábbi óratervek szerint történik a tanítás.

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz, figyelembe véve a nemzetiségi irányelveket, melyek itt részletesen megtalálhatók:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz

Iskolánkban német nemzetiségi nyelvoktató program szerint tanítunk 1-8. osztályokban. Ezért tanulóinknak heti öt órában van német órájuk, valamint német népismeret órájuk heti egy órában.

Az iskola helyi óraterve a következő:

Óraterv

Általános tanterv szerint

	2024/2025							
Műveltségi területek	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5+1	4	4+1	3+1	3+1
idegen nyelv: német nyelv	+2	+2	+2	2	3	3	3	3
hon- és népismeret					1			
matematika	4	4	4	4	4	4	3+1	3+1
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
etika/ hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
biológia							2	1
fizika							2	1
kémia							1	2
földrajz							1	2
éneke-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház						1		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés					1	1	1	1
Tanterv szerinti kötelező órakeret	24	24	24	24	28	28	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A szabadon tervezhető órakeretből adott többletórát + óraszámokkal jelöltük a táblázatban.

Óraterv

Nemzetiségi tanterv szerint

	2024/2025							
Műveltségi területek	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	6+1	6+1	5	5+1	4+1	4+1	3+1	3+1
nemzetiségi német nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
nemzetiségi német népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
hon- és népismeret					1			
matematika	4	4	4	4	4	4	3+1	3+1
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
etika/ hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
biológia							2	1
fizika							2	1
kémia							1	2
földrajz							1	2
éneke-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
dráma és színház						1		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés					1	1	1	1
Tanterv szerinti kötelező órakeret	26	26	26	27	31	31	32	32
Maximális nemzetiségi órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33

A szabadon tervezhető órakeretből adott többletórát + órásszámmal jelöltük a táblázatban.

A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban az oktató-nevelő munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. Ehhez kérjük a szülők és a diákönkormányzat véleményét. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleten szóban, a leendő első osztályos tanulók szüleit a beiratkozás utáni szülőértekezleten írásban) tájékoztatjuk. Minden tanuló térítésmentesen kapja a tankönyveket, munkafüzeteket.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.

- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Az iskola ügyel arra, hogy minden évben a rendelkezésre álló összeget a törvény adta lehetőségeknek megfelelően használja. Pályázatból, illetve más támogatásokból igyekszünk nyomtatott taneszközt beszerezni az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

AZ ALSÓ TAGOZAT PEDAGÓGIAI FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.

Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. (A beszoktatás ideje 2 hónap)

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.

Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük az életkori jellemzők figyelembevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A FELSŐ TAGOZAT PEDAGÓGIAI FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.

Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.

Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA, A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.

Tudatosítani a tanulóknak a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.

A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknak a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.

A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk. A felmérés a NETFIT teszt alapján kerül összeállításra. A mérés eredményének alapján a pedagógusok az évente kapott eredményeket összehasonlítják. Az eredményekről a tanév végén beszámolnak, a szülőket tájékoztatják.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS APEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A tanuló szeptember első hetében írásban adhatja le a délutáni foglalkozásokon való részvételének (szakkör) megválasztásával kapcsolatos döntését. A jelentkezési lapot a szülő aláírásával látja el. A választott és beindított foglalkozásokon való részvétel, a követelmények teljesítése egy tanéven át kötelező.

A pedagógusválasztás az igazgató feladata és felelőssége.

A köznevelési törvénynek megfelelően a tanulóknak délutáni időben napközis és tanulószobai foglalkozásokat szervezünk.

Összevont napközis és tanulószobai csoportokat szervezünk, az 1-3. osztály és 4-8. osztály tanulóinak.

Minden évben előírt időpontban tájékoztatást nyújtunk a szülőknek az etika/ hit- és erkölcstan tantárgy oktatásával kapcsolatban. A szülők szabadon választhatnak. Évente egyszer, május hónapban május 20-ig módosíthatnak választásukon.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÉRTÉKELÉSE

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik legfontosabb feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban

figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók értékelésénél figyelembe vesszük az egyéni különbségeket is, ha a tanuló sajátos nevelési igényű.

A tanulók teljesítménye, előmenetele tanítási év *közben valamennyi tantárgyból* érdemjeggyel, félévkor és év végén osztályzattal (kitűnő, jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen) történik. Kivételt képez az 1. osztály félévkor, év végén, a második osztály félévkor – ahol szöveges értékeléssel történik.

Szóbeli számonkérések

A tanár és diák szemtől-szembe történő kommunikációjára épülnek.

- Előnyei:
 - A tanuló tudását alaposabban, mélyebben lehet vizsgálni kiegészítő kérdésekkel.
 - A nem verbális kísérőjelenségek kölcsönösen segítenek az értelmezésben.
 - Lehetővé teszi a tanuló gondolkodási és beszédképességének megfigyelését.
- Hátrányai:
 - Több időre van szükség, mint az írásbeliség esetén.
 - A standardizálás nehezen oldható meg.
 - A félénkebb, gyengébb verbális készségekkel rendelkező tanulók válaszadási készségét gátolja.

A szóbeli feleletek, számonkérések évfolyamonként, tantárgyanként, sőt tanítási egységeként különböző követelményeket támasztanak a tanulókkal szemben, melyeket a szaktárgyi tantervek tartalmaznak. Mégis általában megfogalmazzuk az elvárásainkat az egyes osztályzatok tartalmát illetően.

A tanuló felelete:

- jeles (5), ha a tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel, ha az adott tanítási egységről önállóan, a témakörön, esetleg több témakörön belüli tájékozottságról tesz tanúbizonyságot. Képes globális szemléletet kifejezve összefüggéseiben megragadni a témát, a már tanult ismereteket az adott tartalom köré szervezni. A tanár visszautaló kérdéseire pontos választ ad.
- jó (4), ha a tantárgyi követelményeket megbízhatóan teljesíti, ha az adott tanítási egységről jórészt önállóan számol be, a témakörön belül el tudja helyezni ismereteit. Az összefüggéseket némi segítséggel megérti, képes felidézni a témához kapcsolódó előző ismereteit. A tanár visszautaló kérdéseire nagyrészt jó választ ad. Kommunikációja nem zökkenőmentes.
- közepes (3), csak az alapvető tantárgyi követelményeket teljesíti, ha az adott tanítási egységről a tanár kérdésinek segítségével számol be, a témakör összefüggéseit nevelői útmutatással látja meg. A kapcsolódási pontok némelyikét felismeri. A tanár visszautaló kérdéseinek csak egy részére képes válaszolni, asszociációi nem mindig megfelelőek. Kommunikációja szakadozott.
- elégséges (2), ha a tantervi követelményekből csak annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges, ha az adott tanítási egység csak egy részéről képes beszámolni a tanár segítő kérdései alapján. A pedagógus útmutatása segítségével sem képes az ismeretet tágabb összefüggésbe helyezni, a konkrétumoktól nehezen vonatkoztat el. Az ismétlő kérdésekre pontatlan választ ad, vagy nem tud válaszolni. Felelete mondatokból áll, melyek nem állnak össze szöveggé.
- elégtelen (1), ha a tantervi követelményeknek nem tud eleget tenni,

ha az adott tanítási egységről csak minimális vagy semmilyen ismerettel nem rendelkezik. Nevelői segítséggel sem tud választ adni a kérdésekre. Az ismeretek hiányában nem képes az összefüggések meglátására, az előzetes ismeretek felidézésére. Valódi kommunikáció nem valósul meg.

A tanuló munkájának értékelésekor az alábbi módszereket is alkalmazhatjuk:

Teljesítménybecslés

Az elsajátított készségek szisztematikus, megfigyelésen alapuló mérése, azt vizsgálja, hogy mennyire tudja a tanuló az adott jártasságokat és készségeket alkalmazni egy adott szituációban. Ennek a módszernek a készségtárgyak illetve a tantárgyi modulok értékelése kapcsán egyre nagyobb a jelentősége.

Szimuláció

Használatának célja, hogy a való élethez hasonló szituációban figyeljük meg a tanuló készségeit olyankor, amikor reális életszituáció nem teszik lehetővé a vizsgálatot. Iskolánkban, játékos formában alkalmazzuk, ahol szituáció szintje alkalmazkodik a gyerek képességeihez. (Pl.: riport készítése.) Segítő értékeléssel és gyakorlással javítunk a megoldásokon.

Kérdőívek, felmérések

Ezek az eszközök különösen alkalmasak az affektív jellegű tanulási kimenetek mérésére, így a tanulók érzelmeinek, viszonyulásainak, attitűdjeinek megismerése. Olyan területeket fednek le, amelyek direkt módszerekkel nem közelíthetők meg. Be lehet vonni az értékelésbe olyan egyéneket, akiket más módszerrel nem lehet elérni. (Pl.: a volt tanulók, szülők véleménye az intézményről)

Interjú

A személyes kikérdezésen alapul, mely során széles témában individualizált kérdéseket tehetünk fel, azonnali visszacsatolást tesz lehetővé, észlelhetők nonverbális információk is.

Időigényes, a körülmények pozitív és negatív módon egyaránt befolyásolhatják az eredményességét. Kérdéseinket célirányosan kell megfogalmaznunk, így értékes információkhoz juthatunk a tanulás és a fejlődés irányairól. A kezdő évfolyamokon alkalmazzuk, hiszen ezeknél a tanulóknál az íráskészség és az értő olvasás még alacsony szintű.

Harmadik személy beszámolója

Fontos információkhoz juthatunk, amely kiegészíti a tanulók személyiségéről, fejlettségéről kialakult képet, korrigálja a fejlesztés irányait. (Pl.: szülők – otthoni tanulási nehézségek, védőnő – családi háttérből adódó tanulási nehézségek.)

A viselkedés tanulmányozása

Az értékelés egyik legtermészetesebb formája, mely megfigyeléssel történik; gondos tervezést és információfeldolgozást igényel. Segítségével képet kapunk a gyerek motivációjáról, attitűdjéről, értékeiről.

Dokumentumok

A rendelkezésre álló dokumentumok (bizonyítvány, dolgozat, feladatlapok, rajzok) tanulmányozása értékes információval szolgál a tanulóról. (Pl.: ha más intézményből érkezett.)

Ezért fontos a dokumentumok megőrzése, tárolása.

Feladatlapok – 1 év

Rajzok, munkadarabok – 1 év

Év végi felmérőlapok – 1 év

Vizsgadolgozatok (osztályozóvizsga, javítóvizsga, pótló vizsga, különbözeti vizsga) esetén iktatásba kerülnek.

Portfólió

A tanulók korábban készített munkáinak reprezentatív gyűjteménye: rajzok, fényképek, versenyfeladatok, pályázatok, bármely a tanuló fejlődését bizonyító produktum. Ez a gyűjtemény jól használható a tanulás és a fejlődés longitudinális vizsgálatára. Iskolánkban ezt a módszert a Belsőgondozói Rendszer keretében alkalmazzuk.

ÍRÁSBELI SZÁMONKÉRÉSEK

A tanulók tudásukról írásban is számot adhatnak. Az írásbeli számonkérés lehet egy-egy leckéből, lehet átfogó témazáró dolgozat, lehet félévi vagy év végi felmérés.

A témazáró dolgozat megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját úgy tervezzük meg, hogy a tanulók egy tanítási napon maximum két dolgozatot írhatnak.

A témazáró dolgozat, a félévi felmérő dolgozat és az év végi dolgozat időpontját a tanulókkal a megírás előtti órán tudatjuk.

A tanuló hiányzása esetén a témazáró dolgozatot későbbi időpontban pótolja.

A dolgozatok értékelése, és az értesítők beírása a Kréta rendszerbe, a dolgozat megírása után legkésőbb egy héttel megtörténik.

Egyéb más dolgozatok érdemjegyeinek beírására szintén egy hét áll rendelkezésére a pedagógusnak.

Szóbeli feleleteknél lehetőleg azonnal beírjuk a Kréta rendszerbe az érdemjegyet, de legfeljebb másnap.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli témazáró dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33%	elégtelen (1)
34-55%	elégséges (2)
56-75%	közepes (3)
76-90%	jó(4)
91-100%	jeles (5)

Ettől eltérő értékelést alkalmazunk a matematika tantárgy esetében a számolási készség értékelésénél:

100-95%	jeles(5)
94-80%	jó(4)
79-65%	közepes(3)
64-51%	elégséges(2)
50% alatt	elégtelen(1)

Helyesírás értékelése esetén:

100-95%	jeles(5)
94-80%	jó(4)
79-65%	közepes(3)
64-51%	elégséges(2)
50% alatt	elégtelen(1)

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző könyvön keresztül. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Első osztályban az üzenő füzetten keresztül tájékoztatja a pedagógus a szülőt a tanuló előmeneteléről.

A FÉLÉVI ÉS ÉV VÉGI FELMÉRÉSEK MEGÍRÁSÁNAK RENDJE

Félévi és év végi felmérést az alábbi tantárgyakból kell íratni.

Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8
Magyar irodalom.	F/É	F/É	F/É	F/É	É	É	É	É
Magyar nyelv		F/É	F/É	F/É	É	É	É	É
Történelem					É	É	É	É
Nemzetiségi német nyelv			É	F/É	É	É	É	É
Matematika	F/É	F/É	F/É	F/É	É	É	É	É
Digitális kultúra							É	É
Környezetismeret				É				
Természettudomány					É	É		
Fizika							É	É
Biológia							É	É
Kémia							É	É
Földrajz							É	É

A félévi és az év végi beszámolókhöz minden nevelőnek mellékelni kell az elemzést és az értékelést. A feladatlapokat a témazárókhoz hasonlóan egy évig kell megőrizni.

A felmérés eredményét a szaktanár döntése alapján figyelembe veheti a félévi, ill. év végi érdemjegy megállapításánál.

A felméréseket feladatonként százalékolni kell, majd átváltani érdemjeggyé.

A TANULÓ ÉRTÉKELÉSE, HA MÁS ISKOLÁBÓL VAGY MAGÁNTANULÓKÉNT VAGY KÜLFÖLDRŐL ÉRKEZIK AZ ISKOLÁBA

A német nemzetiségi nyelvoktató programban a gyermek a tananyagot tanári segítséggel pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szöveges értékeléssel értesíti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és a tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

A KÉSZSÉGTÁRGYAK ÉRTÉKELÉSE

Az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika, tantárgyakból a szóbeli és írásbeli értékelés mellett a gyakorlati tevékenységet is beleszámítjuk a tanuló osztályzatába.

A testnevelés követelményeinek elsajátítását gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük, és érdemjegyébe beszámítható az általános tájékozottság a testnevelés és sport területéről.

Az **első évfolyamon** félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel értékeljük a tanulót.

A félévi értesítőbe, valamint az év végi bizonyítványba az alábbi minősítés kerül:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- gyengén teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A TANTÁRGYI ÉRDEMJEK ÉS OSZTÁLYZATOK KRITÉRIUMAI

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

MAGATARTÁS, SZORGALOM ÉRTÉKELÉSE

A tanulók **magatartásának** értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az első évfolyamon is a tanítási év végén osztályzattal minősítjük, és azt az osztályfőnök a bizonyítványba bejegyzi. A félévi osztályzatot a KRÉTA elektronikus naplóban feljegyzi, és papír alapon tájékoztatja a szülőt.

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályban tanító valamennyi nevelő együttesen minden hónapban érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi osztályzatot az ellenőrzőbe, az év végi osztályzatot a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja, védi az iskola felszerelését, a környezetét;
- nincs írásbeli figyelmeztetése

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;

- az osztály vagy az iskola közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli figyelmeztetése.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy a társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki figyelmeztetője, vagy szaktanári figyelmeztetője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést vagy osztályfőnöki figyelmeztetést, illetve igazgatói, vagy nevelőtestületi figyelmeztetést kapott.

A tanulók **szorgalmának** értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók szorgalmát az osztályban tanító valamennyi nevelő együttesen minden hónapban érdemjegyekkel értékeli.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon is a tanítási év végén osztályzattal minősítjük, és azt az osztályfőnök a bizonyítványba bejegyzi. A félévi osztályzatot a KRÉTA elektronikus naplóban feljegyzi, és papír alapon tájékoztatja a szülőt.

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók szorgalmát az osztályfőnökök a tanulók előmenetele és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

(4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;

- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom értékelés megkönnyítésére elkészítettünk egy szorgalomértékelő füzetet, mellyel nyomon követhetjük minden tanuló esetében napi lebontásban a pozitívumokat és negatívumokat. Negatív bejegyzés a házi feladatok és a

felszerelés hiánya. Pozitív bejegyzés a tanuló szorgalmi feladatvállalásai pl.: kiselőadások, könyvajánlások, szereplések, versenyek.

A negatív oldal bejegyzéseinek száma a fenti minősítést befolyásolhatja, megváltoztathatja egy osztályzattal:

- 0-1: példás (5)
- 2-8: jó (4)
- 9-12: változó (3)
- 12 felett: hanyag (2)

A pozitív oldal bejegyzéseinek száma és minősége kompenzálja a negatívumokat.

JUTALMAZÁS

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást, szorgalmat tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolában elismerésként az alábbi írásos dicsérek adhatók:

- Szaktanári dicséret:
tantárgyakhoz való pozitív viszonyért
- Napközis nevelői dicséret:
a napközis foglalkozáson tanúsított közösségi tevékenységéért, szorgalmáért
- Osztályfőnöki dicséret:
a házi versenyen elért 1-3. helyezéért
az osztályfőnök hatáskörében szereplésekért, egyéb közösségi tevékenységért, ügyeletesi munkáért.
- Igazgatói dicséret:
országos versenyen elért 1-10. helyezéért
megyei verseny 1/4-ében elért helyezéért
körzeti versenyen elért 1-3. helyezéért
- Nevelőtestületi dicséret:
tanév végén kimagasló tanulmányi eredményért
megyei versenyen elért 1-3. helyezéért
országos verseny 1-5. elért helyezéért

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat elismerésre.

A Berkesdi Iskoláért Közalapítvány jutalomba részesíti a legjobb tanulmányi eredmény elért osztályt.

Jutalomban részesül a legtöbbet olvasó tanuló, ill. osztály.

Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Hiányzásmentes tanévért oklevelet adunk.

Csoportos jutalmazási formák:

jutalomkirándulás,

kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

BÜNTETÉS

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- Szaktanári figyelmeztetés:
tantárgyhoz való negatív viszony
- Napközis tanári figyelmeztetés:
napközis foglalkozáson tanúsított zavaró magatartás
- Osztályfőnöki figyelmeztetés:
a közösségnek ártó magatartásért
a házirend súlyos megsértéséért
- Igazgatói figyelmeztetés:
a házirend többszöri súlyos megsértéséért,
- Nevelőtestületi figyelmeztetés:
fizikai és lelki egészségkárosításért
az iskola keretein túlmutató súlyos vétségért
- Fegyelmi eljárás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

A TANULÓK TOVÁBBHALADÁSA

A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak **osztályozó vizsgát kell tennie**, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott és nincs elég jegye az osztályozáshoz,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg, ill. a tanév végén három vagy annál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően az alsó tagozatban nem szakrendszerű, a felső tagozatban szakrendszerű oktatás szerint tanulnak a tanulók.

Az iskolában a tanulók szakkörökbe önkéntes jelentkezés alapján érdeklődési körüknek megfelelően kerülnek be. Bizonyos foglalkozásoknál a szaktanár vagy a foglalkozás vezetője feltételekhez, követelményekhez kötheti a foglalkozáson való részvételt (pl. énekkar esetében a tiszta énekhang)

A napközis foglalkozások két csoportban működnek. A csoportok kialakítása a napközibe jelentkező tanulók létszáma alapján történik. Lehetőleg külön csoportban az alsós tanulók (napközi) és külön csoportban a felsős tanulók (tanulószoba) tanulnak. Az alsós tanulók a napköziben a napközit tartó pedagógus segítségével készítik el a házi feladataikat. Míg a tanulószobán a gyerekek a tanulószobát tartó pedagógus felügyelete mellett önállóan készítik el házi feladataikat.

A csoportokba való sorolásról - a munkaközösségek és szaktanárok véleményének kikérése mellett - az igazgató dönt.

A HÁTRÁNYOS ÉS A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁRA ALKALMAZOTT TEVÉKENYSÉGEINK

A Berkesdi Fekete István Általános Iskola integrációs programja során az eltérő családi háttérrel rendelkező különböző képességű és érdeklődésű gyermekeket együtt fejlesztjük annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd és mobilitás valóságos keretet kapjon az iskolai oktatás-nevelés rendszerén belül. Ennek szellemében az alapkészségek kifejlesztését és a képességek kibontakoztatását tekintjük elsődleges feladatunknak. Olyan pedagógiai környezetet igyekszünk teremteni, amely a gyermeki személyiség sokoldalú fejlődését szolgálja, és mindenből a legtöbbet és a legjobbat hozza ki, és alkalmassá teszi a társadalmi változásokhoz való folyamatos alkalmazkodásra.

Integrációs Stratégia:

Az IPR-re vonatkozó jogszabályokat a 20/2012 EMMI rendelet 67. rész 171. és 172. § tartalmazza:

A 171. § (1) Az általános iskola és a középfokú iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. Mindkét felkészítés alapelve az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek, a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén. Az alapelveknek megfelelő pedagógiai rendszer magában foglalja az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását, célrendszerét és a szükséges beavatkozások tervezését. A tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést, az önálló tanulási képesség kialakítását, a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait, a tanulási motivációt erősítő és

fenntartó tevékenységeket, a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat, az átmenetek segítését a tanulói előrehaladás, valamint az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Intézményi specifikumok:

- Az integrációs oktatás évtizedek óta elfogadott oktatási forma intézményünkben.
- Alsó tagozatban kiemelt szerepet kap az anyanyelvi kompetencia fejlesztése és a gondolati tevékenységek széles körű tapasztalati alapozása.
- Felső tagozaton szorgalmazzuk a képességeknek megfelelő fejlesztéseket.
- A pedagógus továbbképzések tekintetében kiemelt szerepe van a módszertani repertoár bővítését szolgáló képzéseknek.
- Intézményünk nyitott, a szülőkkel történő partneri kapcsolattartás hangsúlyos.
- A pedagógusok alkalmazzák a differenciálás általuk ismert módszereit és fogékonyak újabbak elsajátítására.
- A szakmai munka fejlesztésének fontos színterei a munkaközösségek.
- Nagy hangsúlyt fektetünk az átmenetek pedagógiájára (óvoda-iskola, alsó-felső, általános iskola-középiskola).
- A tevékenységi területek szélesítésével arra törekszünk, hogy minden tanuló megtalálja azt a területet, amely számára sikerélményt jelent.
- Szervezeti struktúránkban az IPR koordinálója a vezetőség.

Helyzetelemzés:

Intézményünk beiskolázási körzetében két hátrányos település is tartozik (Pereked, Szilágy) és a másik két településen is magas a hátrányos helyzetű, illetve a cigány/roma tanulók száma. Diákjaink létszáma a beiskolázási adatok alapján a korábbi évekhez képest enyhén csökkenő tendenciát mutat. A nálunk végzett tanulók valamennyien tovább tanulnak, elsősorban szakgimnáziumokban, szakiskolákban, s mintegy 10%-ban gimnáziumban.

A hátrány kompenzációban elsősorban korrepetálások, szakkörök, szervezett programok, tanulmányi kirándulások, és a tanórai differenciált oktatás nyújtanak eredményt.

Integrációs Programunk célja:

Intézményünk tanulói megkapjanak minden segítséget ahhoz, hogy hozott hátrányaikat csökkenteni tudjuk, és egyenlő eséllyel kezdjék meg középfokú tanulmányaikat.

Várható eredmények:

- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására és együttnevelésére.
- Tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.
- Nő az évfolyamvesztés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
- Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.

A programhoz kapcsolódó tevékenységünk:

Óvoda iskola átmenet:

- Az óvodából az iskolába való átmenet segítése, szakmai együttműködés folyamatos működtetése az óvodával.
- A körzetünkbe tartozó óvoda óvodapedagógusainak lehetőséget biztosítunk arra, hogy megismerkedhessenek iskolánk céljaival, feladataival, az itt folyó szakmai munkával.
- Foglalkozásokat szervezünk az érdeklődő leendő elsősök számára, ahol a gyerekek megismerkedhetnek az őket tanító pedagógusokkal, az iskolával, a szüleik számára pedig eközben tájékoztatást adunk az iskolánk életéről.

Alsó tagozatból a felsőbe való átmenet:

- A felső tagozaton tanító pedagógusok óralátogatásokon vesznek részt a negyedik osztályokban.

- Az egész osztályt érintő szabadidős tevékenységeken, projektzárókon, osztálykirándulásokon vesznek részt a leendő ötödikes osztályfőnökök.
- A negyedik osztályfőnökök a zökkenőmentes tanévkezdést segítve a tanév elején „átadják” az osztályokat a felső tagozaton tanítóknak.

Középiskolába való átmenet:

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók társadalmi beilleszkedését, tovább haladását elősegítő csoportépítő foglalkozások, tehetséggondozó, felzárkóztató programok, hátránykompenzálás: Útravaló Ösztöndíj Program
- A továbbtanulást, pályaválasztást segítő pályaorientációs programok: „Mi a pálya?” üzem és gyárlátogatások
- Továbbtanulásra felkészítő programok: osztályfőnöki órák, középiskolai nyílt napok, tájékoztatókon való részvétel, középiskolai előkészítők, továbbtanulási projektnap
- A pályaválasztást segítő egyéni mentorálás: SNI tanulók számára egyéni megsegítés.
- A fogadó intézményekkel kölcsönös tájékoztatás, eredmények megosztása.

Együttműködési kapcsolatok kialakítása:

- Fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások, projektzáró rendezvények.
- Jelzőrendszer folyamatos működtetése: szülői házzal, Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálattal, szakmai és szakszolgálatokkal, középfokú oktatási intézményekkel, sportegyesületekkel, tanodákkal, kisebbségi önkormányzattal, civil szervezetekkel,
- Értékelő megbeszélések szükség szerint az érdekelt partnerekkel: esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok: iskolapszichológussal,

iskolai szociális segítővel, gyermekjóléti szolgálat szakembereivel.

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- projekt
- tantárgyi szakkörök
- három oldalú értékelés (pedagógus-diák-szülő)

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozása: projekt, énekkar, rajzszakkör, emelt óraszámú német nyelv, színjátszó szakkör, természetismeret szakkör, sportkör, egyéni fejlesztő foglalkozások, logopédiai foglalkozások, gyógypedagógiai foglalkozások.

Szociális kompetenciák fejlesztése

- Közösségfejlesztő és -építő programok: osztályfőnöki óra, közös programok, osztálykirándulások, iskolai kirándulások, a diákönkormányzati tevékenység Pl. DÖK nap, választott témahét, projektnapok, projektzárók, erdei iskolai programok, tematikus nyári tábor, egészség- és sportnap, pályaorientációs projektnap.
- Drámapedagógia színjátszó szakkörön.

Integrációt segítő tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek

- Kisebbségi önkormányzatok segítenek-támogatnak a szabadidős tevékenységek megszervezésében. (Berkesdi, Szilágyi, Perekedei Német Nemzetiségi Önkormányzat, Berkesdi Cigány Nemzetiségi Önkormányzat)
- A Berkesdi Iskoláért Közalapítvány biztosít anyagi forrásokat a programok színvonalas megvalósításához.

- Baranya megyei könyvtár, könyvtárbusz

Integrációt segítő módszertani elemek

- Önálló tanulást elősegítő tanulásmódszertan: egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés, kooperatív tanulásszervezés, drámapedagógiai módszerelemek, tantárgyközi projekt, intelligencia típusokra alapuló foglalkozások.
- Multikulturális tartalmak projekt feldolgozása.
- Szöveges értékelés, árnyalt értékelés az érdekelt felek bevonásával.
- Szocializációt segítő egyéni mentorálás.
- Szakkörök az érdeklődésnek megfelelően.
- Iskolai sportkör, tömegsport különböző sportágakban.
- Könyvtár használata.
- Tanulmányi versenyek.
- Rendezvények, műsorok, jeles napok.
- Programok külső kapcsolatokkal: civil szervezetekkel, intézményekkel, szülőkkel,
- Kirándulások, táborozások, erdei iskola.

Műhelymunka-tanári együttműködés

- hospitálás, hospitálásra épülő műhelymunka intézményen belül és külső partnerekkel
- belső továbbképzések szervezése

Egyéni fejlesztési terv készítése:

A gyermek meglévő képességein és lehetőségein alapuló, egész személyiségére ható tanulási és tanítási folyamat tervezésének dokumentációja:

- A tanuló neve, osztályának megnevezése; az egyéni fejlesztési tervet készítő pedagógusok neve.
- Fejlesztendő területek megállapítása az előzetes mérések – diagnosztikus mérés, kompetenciamérés, DIFFER mérések –, ill. pedagógusi vélemény alapján.
- Fejlesztendő készség- és kompetenciaterületek megjelölése.

- A személyiségfejlesztés területét érintő fejlesztések megjelölése, közösségi együttműködés, kapcsolatépítés fejlesztendő területei.
- Amennyiben releváns, a szakértői bizottság szakértői véleményében foglalt megállapítások, fejlesztési javaslatok figyelembe vétele (fejlesztési feladatok, ellátás formája, gyakorisága, időtartama).
- A fejlesztés területei (a meghatározott cél feladatokra bontása, a fejlesztési feladatok során alkalmazott módszerek, eljárások, eszközök megjelölése).
- A fejlesztés értékelésének szempontjai, a visszacsatolás módja.
- A tanuló sikeres iskolai előrehaladását érintő hatások és változások megállapításának módja, gyakorisága, dokumentálása, az értékelés eredményeinek hasznosítása a további fejlesztésben.
- A tanuló, illetve családja számára biztosított vagy közvetített gyermekjóléti segítség rögzítése.
- A sikeres iskolai előrehaladást, beilleszkedést támogató tanórán kívüli programokban, közösségépítő, szabadidős programokban és tevékenységekben történő részvétel értékelése.
- Az egyéni fejlesztési terv megvalósulása – rendszeres időközönként (3 havonta) történő nyomon követésének dátuma, a nyomon követés felelősen/felelőseinek megnevezése; a fejlesztés további menetének meghatározása.
- A tanuló előrehaladásával összefüggően a szülőkkal, családdal történő kapcsolattartás, tájékoztatás módjának, időpontjának rögzítése.

A tanulók felmérése:

Az első és második osztályos tanulóknál a DIFER mérést alkalmazzuk. 3-8. osztályos tanulóknál a programba lépéskor tantárgyanként felmérő dolgozatot íratunk.

A tanulók fejlődésének követése:

Nyomon követjük a tanuló hiányzásainak számát, tanórai dicséreteit. Figyeljük tanulmányi, sport, versenyeken elért eredményeit, szakkörökön való részvételét és az ott létrehozott munkáit. Nézzük a havi magatartás és szorgalom osztályzatainak

változását, közösségi programokon való részvételét, aktivitását.

Az egyéni értékelés megvalósítása:

Háromhavonta, az osztályfőnök írásban szövegesen értékeli a tanulót annak tanáraival előzetesen egyeztetve. Kiemelve az erősségeket és a fejlesztendő területeket. Tájékoztatjuk a szülőt az elért eredményekről, és a fejlesztés további menetéről.

A program adminisztrációja:

Minden a programban résztvevő tanulónak külön mappát nyitunk. A mappa tartalmazza a bemeneti mérését (DIFER, vagy felmérő dolgozatok), egyéni fejlesztési tervét, az egyéni fejlődési naplóját, értékelését 3 havonta, egyéb határozatok és szakvéleményeket. Az irattárban megőrizzük a tanulók mappáit, amíg az iskolával jogviszonyban állnak.

A pedagógus a KRÉTA rendszerben minden olyan órán, amikor fejlesztette a tanulót, jelöli az óra adatainál, az IPR bejelölésével dokumentálja, hogy megtörtént a fejlesztés.

OKTATÁSI HIVATAL ÁLTAL MEGHATÁROZOTT MÉRÉSEK

A tanulók fizikai állapotának mérése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (9) bekezdése szerint iskolánk az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését.

A fizikai fitsségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, és a mérési eredmények rögzítéséhez intézményünkben az alábbi programokat használjuk:

1. Mérési azonosító generátor
2. Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer)

Kompetenciamérések

Az országos pedagógiai méréseket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti hajtjuk végre iskolánkban. Az iskola vezetői és pedagógusai közreműködésével. Az országos mérések lebonyolítása tanítási napokon, kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A méréshez szükséges megfelelő feltételek biztosítása az iskola fenntartójának és az intézmény igazgatójának a közös felelőssége.

A hivatal előállítja az országos mutatókat és az elemzés szempontjából releváns részminták alapstatisztikáit, valamint azokat az összevont mutatókat, amelyek alapján az iskola összehasonlíthatja teljesítményét az országos mutatókkal és a hasonló helyzetű intézmények statisztikai jellemzőivel.

ÜGYELETESEK

Az iskola területén három helyszínen (első lépcsőház, hátsó lépcsőház, jó idő esetén az udvaron) végzik az ügyeletes nevelők a munkájukat. A kapuban az ügyeletet felnőtt látja el. Lehetőség szerint az iskolában dolgozó technikai személy, ennek hiányában az első lépcsőházban ügyelő pedagógus.

Az ügyeletes nevelők munkáját segíthetik a tanulók, ha a nevelőtestület és a DÖK erről dönt. Ebben az esetben feladatuk, hogy segítsék az ügyeletes nevelők munkáját. A feladat ellátásában felső tagozatos tanulók vesznek részt.

Az ügyeletes tanuló feladatai:

- Az ügyeleti helyszínen kell tartózkodnia.
- Tanulótársait figyelmeztetnie kell a házirend betartására.
- Társai figyelmét fel kell hívnia a takarékos energia- és vízhasználatra.

- Probléma esetén az ügyeletes nevelő segítségét kell kérnie.

Értekezleteken értékeljük az ügyeletesek munkáját. A felmerülő problémákat, eseményeket megbeszéljük.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli feladatot;
- a nyári szünet idejére kötelező olvasmány, valamint olvasmány napló elkészítése a szaktanár döntése alapján feladható;

- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- A házi feladatok elkészítése a napközit/tanulószobát igénylő tanulók esetében az iskolai foglalkozások keretében, a tanulószobai foglalkozásokon történik. Az itt tanuló gyerekek lehetőség szerint elkészítik az írásbeli házi feladatokat, valamint a szóbeli leckét tanulják. Ehhez a napközis nevelőtől kérhetnek segítséget. A napközis nevelő az elkészített írásbeli feladatokat ellenőrzi, de az ellenőrzés bizonyos esetekben mennyiségi ellenőrzést jelent. Amennyiben a napközis, vagy tanulószobás gyerek nem végzi el valamennyi feladatát, kötelessége otthon befejezni, és felkészülni a másnapi tanórákra.

A szaktanárok a tananyag elsajátítása érdekében szóbeli és írásbeli tanórán kívül elvégzendő feladatokat adhatnak a diákoknak.

A tanulók otthoni feladatainak meghatározásánál a szaktanár vegye figyelembe a következő szempontokat:

- a tanulók életkori sajátosságait;
 - a tanulónak napi 4-7 tanórára kell felkészülnie;
 - a tanulónak maradjon elegendő ideje a pihenésre, kikapcsolódásra;
- az otthoni felkészülés az iskolában elsajátított tananyag elmélyítését, rögzítését, s ne annak kiegészítését szolgálja;
- az írásbeli házi feladat célja a gyakoroltatás, és az önálló ismeretszerzés is lehet;
 - az otthoni feladatok formája legyen változatos.

A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,
- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

MELLÉKLETEK

- Helyi tantervek
- Együttműködési megállapodások
- A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai

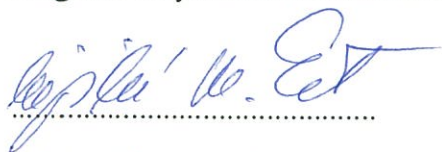
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelői közössége a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2024.09.01.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola tanári szobájában, a könyvtárban és az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola szerverén a Public mappában és az intézmény honlapján.

A Berkesdi Fekete István Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását az igazgató előterjesztése után a nevelőtestület 2024. augusztus 29-én az alakuló értekezleten elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői az alábbiakban aláírásukkal tanúsítják.

Lipcsikné Weixl Eszter
alsós munkaközösség vezető

Csertőné Hengl Márta
felsős munkaközösség vezető

Halász Barna
igazgató

A Berkesdi Fekete István Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a Diákönkormányzat – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményezte és elfogadásra javasolta, melynek tényét a diákönkormányzatot segítő tanár tanúsítja.

DÖK segítő tanára

A Berkesdi Fekete István Általános Iskola Pedagógiai Programjának módosítását a Szülői Munkaközösség – a jogszabályban meghatározottak szerint – véleményezte és elfogadásra javasolta, melynek tényét annak elnöke tanúsítja.

SZM elnök

